

НОВИ ЗАКОН И ДУЖНИЦИ
ЗА СТРУЈУ

Дошао ред и на
имућније неплатише

— страна 8.

ПРОНЕВЕРА НА
МАШИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ

Факултетске паре
преносила
на своје рачуне

— страна 13.

ЈЕЛЕНА ВИДАНОВИЋ
- ИЗВАДИЛА ЗУБ,
ЗАВРШИЛА У БОЛНИЦИ

Мислила сам да
ћу умрети

— страна 15.

Сиромаштво као епидемија
**Празни џепови
понижење и стид**

• **SMALLVILLE** •
БЕЛГРИВАС
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЈНАТКО ДВОРИШТЕ - ПЕШИЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
*dobar kertridž
mir u kući*
Refill M
Kardorova 51, www.refillm.com
Тел: 0340.3377.88, 0340.3401.03, 0641.287.64.60

auto centar
BAKI
VULKANOŠIĆI
-prodaja svih vrsta guma
-AUTOMOBILSKI
-mehaničke usluge
KURILAKA VILAPA
- zamena delova trapa
-KONTROLA I PUNJENJE
-odgovarajuće vozila
-KUPovina AKCIJA 9%
-i njihova ugradnja
www.bakidoo.com
VULCO

Карикатура: Горан Миленковић

ДРУГА СТРАНА

Чај за преображај

Пише Драган Рајичић

Дуго сам размишљао у шта да уложим паре које сам добио на некој коцки. Једног дана ми је синило. Отворио сам Образовни центар за једнодневно преваспитање одраслих. Рачунао сам да ће ми клијентела бити искључиво из редова наших уважених политичара и нисам погрешно јер већ имамо посла преко главе.

У мом образовном центру запослио сам најбољи могући стручни кадар. Од класичних експерата за политички маркетинг до врхунских спин мајстора. Услови уписа били су да кандидати нису млађи од 18 година, да су били чланови бар две политичке партије а највише двадесет две, те да су у свом досадашњем политичком деловању говорили и радили све супротно од онога што је требало. Настава се одвија у два семестра, пре и после подне. Након што успешно заврше одрицање од себе, полазници у секретаријату добијају сертификат у коме, црно на бело, стоји да они више нису они, односно да ако они и јесу они, сад су у сасвим другом паковању. Уз сертификат добијају још и гаранцију до следећих избора да их неће препознати ни рођена мајка, а камоли неки неупућени бирач, што ће рећи да можеш да их не гласаш само ако ти је црк'о телевизор.

У првом семестру полазницима професори разних катедри кувају специјалне јутарње чајеве за бољу циркулацију и почетак окретања себе наглавачке или обрнуто, ако су код мене тако дошли. Полазници до дванаест сати полако сркују те чајеве, и повремено штипају себе за дебело месо како би се уверили да су то још увек исти они. Кад бол од штипања постане све слабији, негде око подне, почиње други семестар. Сада полазници до првог мрака понављају исте реченице овог типа: „У, ала сам јео оно што се не једе када сам до сада говорио оно што сам говорио. Али сад, кад су ми се уз помоћ ових чајева отворили очи, ја сам за мене прошлост и ја са собом више ништа немам. Не био ја ја ако се данас нисам променио за 360 посто. Мајко, извини, али мене оваквог родио сам ја сам!

Потом се полазницима, ради сваке сигуности, кува још једна тура чајева, али сад само за испирање уста кроз која ће ускоро потећи нова предизборна обећања. Кад се и то заврши они подижу дипломе и сертификате и одлазе у свој народ као нова снага и нада ове напаћене земље.

Мој центар, кажем, ради пуном паром и број оних који више немају ништа са собом, сем што им је новчаник остао исти, сваког дана све је већи. Није ми циљ да правим бесплатну рекламу, али морам да истакнем да су моји стручњаци у стању да и од најтежих случајева направе невероватан преображај. Навешћу вам само неколико примера наших полазника који су одавде отишли потпуно преваспитани након целодневног боравка, иако смо их примили као потпуно запуштене и безнадежне случајеве.

Они су, рецимо, годинама у небо дизали великомученика Шешеља, гурали нас у ратове, хулили против Европе, у Милу Ђукановићу видели највећег мафијаша и душмана, за Косово виртуелно гинули и ноћу и дању, а данас од њих већих европејаца немамо, од Косова су дигли руке и пре познатих домаћих издајника, у Ђукановићу су открили снажног пријатеља и државника итд. А шта након што смо им издали сертификат данас говоре и мисле о великомученику Шешељу то је сад мене помало срамно да наводим. Они су се заправо толико преваспитали да ако их рођена мајка каквим случајем и препозна, сама ће их се одрећи.

Па, ако и ви имате неки проблем са својом прошлошћу, изволите код мене на чај преображаја. Можете изгубити само себе, али добијате много више. Поготову ако сте кандидат за неки кривак и на предстојећим изборима.

АНКЕТА ДА ЛИ ЗАСЛУЖУЈЕМО ДА УЂЕМО У ЕВРОПСКУ УНИЈУ?

М. Ивњишевић

Драган Вуковић,
машински
инжењер:
- Са оваквим
радом не
заслужујемо.

Марко Николић,
дипломирани
машински
инжењер:
- Грађани Србије
заслужују
европску
будућност.

**Кристина
Димитријевић,**
техничар
друмског
саобраћаја:
- Не, ми то не
заслужујемо јер
нисмо уређено
друштво.

Драги Илић,
економиста:
- Не би требало
да са намећемо.

Зоран Андрић,
сниматељ:
- Не, нисмо ни у
својој кући
успоставили
домаћински ред.

**Невена
Поповић,**
студент
германистике:
- Да, део смо
Европе.

Зоран Савић,
правник:
- Они не
заслужују нас!

**Милка
Миладиновић,**
угоститељ:
- Да је среће да се
ми питамо да ли
су нам они
потребни?

**Небојша
Домановић,**
стаклорезац:
- Ма терај ту
заједницу у п....
м.....у.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путњика 70
Телефони: 034 370 303
370 225, 370 072, 370 135, 370 192
zitoпродукт@nadlanu.com

Првобитно по произвођачким ценама

Произвођачке цене,
гарантовани квалитет,
белог, личастог,
пиченог, замрзнутог
пичива

Све врсте хлеба и пичива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаци,
код улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејовића 8

SUNCЕ Prozori i vrata
u dekorima
drveta uz
10 godina
garancije

gratis
staklo za
4 godišnja
doba

www.suncemarinkovic.com +381 34 330 870

МАЛО ИНСПЕКТОРА
ЗА МНОГО
ПРЕКРШИЛАЦА

ПООШТРАВАЊЕ ПОРЕСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ

Прво порез па плата

Најаве увођења нових прописа на основу којих ће фирме бити у обавези да уплате доприносе за пензионо, здравствено и социјално осигурање пре него што исплате зараде запосленима, може довести до тога да ће послодавци бити принуђени да прво плате те дажбине и ПДВ, а за плате шта преостане

Према подацима филијале Пореске управе у Крагујевцу, за првих осам месеци ове године 908 послодаваца нису поднели пореску пријаву за плаћање доприноса за пензијско, инвалидско и здравствено осигурање, као и осигурање за случај незапослености. Прошле године ове обавезе покушало је да избегне 958 послодаваца, што у фонду ПИО ствара све већу рупу, коју попуњава прилично празна државна каса. За доприносе дугују самосталне делатности, затим пољопривредници, а понајвише приватна и државна предузећа.

Свеукупно, терет ове „заборавности“ достигао је на државном нивоу више од милијарду евра, а у Крагујевцу се процењује да се по овом основу дугује више од милијарду динара. Треба подсетити да је држава, пре неколико година, одлучила да укине Завод за обрачун и плаћање, када је, у правом смислу те речи, нестао сваки облик контроле платног промета, а грађани, по правилу, сазнају да им нису уплаћивани доприноси тек када треба да оду у пензију или овере здравствене књижице. За контролу плаћања ових обавеза, од 2004. године, задужена је Пореска управа.

По правилу, запосленима не би могле да буду исплаћене зараде, а да истовремено нису уплаћени доприноси. Подаци, међутим, говоре да је све више оних који ово правило не поштују. Због тога економски аналитичари све чешће упозоравају на неодрживост пензионог система, а ако се томе дода да за једног пензионера ради нешто више од једног радника, онда ово упозорење никако не би требало олако схватити.

■ Принудне наплате и прекршајне пријаве

Према подацима којима располаже Регионални центар Пореске управе у Крагујевцу, на територији коју покрива филијала Крагујевац евидентирано је 9.370 активних послодаваца - 6.143 предузетника и 3.227 правних лица. Директорка Регионалног центра Радмила Симић објашњава да су послодавци дужни да по Закону о доприносима за обавезно социјал-

РАДМИЛА СИМИЋ, ДИРЕКТОРКА
РЕГИОНАЛНОГ ЦЕНТРА
ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

но осигурање плаћају порезе и доприносе за запослене до 30. у текућем месецу за претходни месец. Од почетка ове године порезници су у Крагујевцу поднели 244 захтева за покретање прекршајног поступка због неизмиривања ове обавезе.

Колика су укупна дуговања крагујевачких послодаваца за порезе и доприносе за запослене не може се прецизно одговорити, како због сталне промене броја пријављених радника код послодаваца, тако и због немогућности да мали број пореских инспектора (има их око 20) изврши контролу свих обвезника пореза и доприноса.

У првих осам месеци ове године Одељење канцеларијске контроле утврдило је 248 неправилности обрачуна пореза и доприноса и наложило да се уплати 14,8 милиона

динара на име доприноса. Одељење теренске контроле обавило је 502 контроле и пронашло да је мање уплаћено укупно око 870 милиона динара.

Одељења канцеларијске и теренске контроле Филијале Крагујевац за све обвезнике код којих утврде неправилности редовно подносе захтев за покретање прекршајног поступка код надлежног Прекршајног суда. Осим тога, према пореским дужницима предузима се принудна наплата и то на новчаним средствима као и на покретним и непокретним стварима. Тако је, од јанура до августа ове године, извршено 1.092 блокаде жиро рачуна, донето седам решења о принудној наплати из непокретности, 11 решења о наплати од покретне имовине и 96 о наплати из новчаних потраживања, објашњава директорка Радмила Симић.

■ Објављивање имена дужника

Она напомиње да велики број послодаваца, према извештајима из Полицијске управе и Службе за катастар, не располаже имовином из које би могла да се изврши наплата пореза и доприноса. Такође, Пореска управа не може да спроводи мере контроле и принудне наплате код пореских обвезника који су у поступку стечаја, ликвидације или реструктурирања.

И поред ригорозних казни за неизмиривање пореза, није мали

број оних који занемарују плаћање ПДВ-а. Инспектори Пореске управе извршили су ове године 522 ПДВ контроле и открили неправилности код 139 обвезника који треба да плате преко 76 милиона динара. Има и оних који на све начине покушавају да потпуно избегну плаћање ове обавезе, а утврђено је да 515 обвезника дугује близу милијарду и по динара, при чему њих 119 имају дуг од преко милион динара појединачно.

Колико је финансијска недисциплина узела маха сведочи и то да су приликом контроле фискалних каса (којих је било 483) чак 93 објекта привремено затворена због неиздавања фискалних рачуна.

Да би се бар делимично решио проблем финансијске недисциплине, пре две године један од предлога био је да имена дужника, чији је идентитет, још увек, заштићен законом, буду јавно објављивана почев од 2011. године. Међутим, измене Закона о пореском поступку, које ће Пореској управи дати овлашћења да објаве имена највећих дужника држави за порезе и доприносе, још увек нису дошле на дневни ред Владе. Очекује се да ће бити завршене до краја ове, како би примена могла да почне наредне године.

Став порезника по овом питању је да не треба никога штитити, а јавно објављивање дужника имало би превентивну улогу у плаћању пореза. Полази се од тога да руководиоцима јавних и приватних предузећа не иде у прилог да се нађу на црној листи. Казне за ове прекршаје нису мале и крећу се од 100 хиљада до милион динара за правно лице и од пет до 50 хиљада за одговорно лице у предузећу. Колико је, међутим, послодаваца платило новчану казну знају само судови, где поступци, у просеку, трају и две године.

Према најавама Министарства финансија, припрема се и измена прописа на основу којих ће фирме

бити у обавези да уплате доприносе за пензионо, здравствено и социјално осигурање пре него што исплате зараде запосленима. Очекује се да ће ова обавеза заживети од почетка идуће године, захваљујући изменама Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

То, практично, значи да фирме неће моћи да исплате плате уколико пре тога не уплате доприносе. Ту обавезу у пракси ће применити пословне банке, уместо Пореске управе која сада контролише уплату доприноса. Очекује се да ће банке, уколико прође предлог да оне убудуће контролишу наплату доприноса, то лакше моћи да раде од порезника. Контрола ће бити најсвеобухватнија када заживи Централни регистар свих пореских обвезника 2013. године.

■ Муке приватника

Међутим, у Унији послодаваца тврде да ће положај радника у приватном сектору, чије су плате за трећину мање него у јавном, таквим решењем бити још тежи. Плате у приватном сектору у просеку касне 50 дана, а убудуће ће још више.

Драгољуб Рајић, представник Уније послодаваца Србије, каже да држава сноси највећу одговорност за овакву ситуацију. Послодавци су, према мишљењу Рајића, преоптерећени огромним порезима, па, поготово у времену кризе, већина њих не може да испуни основне обавезе. Веома је мали број оних који, како каже наш саговорник, дугују новац из неког свог ћефа.

Зараде запослених преоптерећене су порезима и доприносима који су непримерени потенцијалу наше привреде. Од 108.000 привредних субјеката само 38.400 је тренутно у стању да редовно измирује текуће обавезе. Око 63 одсто предузећа тренутно је у блокади, тачније не може да наплати потраживања и текућа дуговања, а блокиран је рачун скоро 61.000 предузећа, каже Рајић.

Према његовим речима, држава дугује огроман новац привредницима, због чега велике приватне фирме остају дужне малима и све се врти у круг.

Гордана БОЖИЋ

(НИ)КАКО ПРОТИВ СТОГЛАВЕ АЖДАЈЕ

Корупција вуче државу за уши

Пише Слободан Цупарић

Министарка правде Снежана Маловић недавно је изјавила да је Србија један од кључних чинилаца у борби против организованог криминала у региону и да ће то бити и у будућности, јер је влада борбу против организованог криминала и корупције поставила као свој приоритет. Критичари, пак, констатују да је просто невероватно да влада и парламент не виде да ефикасност судства мора да се унапреди. То је једини начин да се пошаље јасна порука да се корупција не исплати, да је код нас проблем „висока“ корупција, у коју су укључени моћни појединци из политике и бизниса. Очито се држава, веле, понаша у духу арапске пословице „Ако украдеш камилу бићеш обешен, ако украдеш крдо камила, онда ћемо трговати с тобом“.

Подаци говоре да Србија годинама већ држи неславно високо место међу европским земљама по степену корупције. Пракса, на име, показује да се углавном откривају неке „ситније рибе“ и појединачни случајеви, а корупција је системски проблем. Ко штити крупне корупционаше, организаторе и покровитеље овог великог друштвеног зла?

По речима Милете Поскурице, председника Округног одбора Српске напредне странке, у земљи царује корупција и очигледан је потпуни недостатак воље да се том злу стане на пут. То је, тврди, до те мере јасно да се и у програмским смерницама партија на власти у предизборној кампањи појављује на челу листе приоритета борба против корупције – као да се десет година нису тиме бавили, као да то заиста нису регистровани као проблем.

Политички аналитичар Бранко Радун уверен је да корупционаше не штити нико са стране него сами људи који су укључени у корупцију – срце система. Део њих се налази на неким институционалним позицијама, а део је у бизнису.

Они заједно сачињавају једну клановску структуру која размишља и делује само на корупционашки начин. Наравно, у свим је друштвима сада присутно да новац „поједе“ институцију и демократију, али се то код нас на Балкану десило мало брже и бруталније него другде.

Љубиша Рајић, професор Универзитета у Београду, на делу види спрегу између политичке и државне елите и нових богаташа – или тајкуна, како их код нас називају. Под притиском политичке власти, подсећа, не решавају се чак ни далеко мање ствари – као што је афера „Индекс“ на крагујевачком Правном факултету, јер је

ИЛУСТРАЦИЈА: ГОРАН МИЛЕНКОВИЋ

Наши судски органи који би требало да се баве питањима криминала нису довољно аутономни да изађу на крај са организованим корупцијским клановима. Ту су и делови безбедносних структура, тајкуни, политичари – нико без неке полуге моћи, тврди Бранко Радун, политички аналитичар

АНТИКОРУПЦИЈСКИ МЕХАНИЗМИ НИСУ У „ПОГОНУ“ - БРАНКО РАДУН

једна висока политичарка у том случају штитила свог оца.

■ Механизми ван погона

Велика или крупна корупција најчешће је део организованог криминала. Значи ли то да Србија нема механизме унутрашње контроле или ти механизми не функционишу?

Има она механизме, само они не контролишу и не стављају се у погон, тврди Бранко Радун. – Имамо и судство и тужилаштво и полицију и различите институције које се тиме баве, али оне једноставно не могу да раде пуним капацитетом зато што не постоји политичка воља. Више је разлога њеног непостојања, али онај први је да је највећи део људи на тим позицијама укључен у корупцијске мреже, а и они који нису некако су мање-више изоловани – не би хтели да се конфронтирају с том хидром, тим октоподом корупције.

Слично размишља и Љубиша Рајић, који напомиње да Србија има механизме унутрашње контроле и преко Родолуба Шабића, који чини информације доступним, и преко Агенције за борбу против корупције и

преко Агенције за јавне набавке – али политичка власт не дозвољава да се они користе.

Милета Поскурица потенцира да постоји и узајамна повратна спрега између људи који непосредно врше криминал и оних који од тога имају користи. Све то говори да корупција, заправо, неће бити ни решена док та спрега постоји. Отуда је неопходна боља примена садашњих антикорупцијских законика, као и промена битних закона који регулишу места на којима је корупција најочигледнија.

За корупционашке афере наши грађани углавном сазнају из полицијских извештаја када се хапсе актери, међутим када их преузму правосудни органи, сазнања о њиховој даљој судбини најчешће престају. Како објаснити ту чињеницу?

■ Камен мудрости

Они су ухапшени да би се направио привид борбе против корупције и вероватно ће неки од њих бити и осуђени, посебно они који треба склонити с јавне сцене да не би некоме сметали, уверен је Љубиша Рајић. – Да бисмо сишли с тог незавидног места на листи корупције, мора постојати политичка воља. Она је вероватна код нас у овом тренутку колико је и вероватно да ћемо пронаћи онај чувени алхемичарски камен мудрости, који ће непоштење претворити у поштење, или ти олово у злато.

Милета Поскурица садашњу ситуацију објашњава тиме да у овој Србији некако ништа не иде, да се две године бави реформом

правосуђа, да проблем корупције углавном препознаје у предизборној кампањи, да власт никако да пристане да почне да чисти себе од корумпираних људи...

Бранко Радун примећује да судски процеси често пропадају, да ли због недостатка доказа, или што сувише дуго трају? У неком моменту испада да се они покрећу због неког политичког мотива – можда је то притисак на неку другу групу, неки други клан.

Наши судски органи, који би требало да се баве тиме, нису довољно аутономни да изађу на крај с организованим корупцијским клановима. Јер, све су то јако озбиљни људи с много новца, утицаја... То су и делови безбедносних структура, тајкуни, политичари – нико ту није без неке полу-

ХАПШЕЊА КАО ПРИВИД И МЕЋУСОБНИ ОБРАЧУНИ - ЉУБИША РАЈИЋ

ге моћи или криминалне групе која би судији могла да се освети ако се сукоби с њом.

■ Банана република

Неки медији ван Србије тврде да је немачка канцеларка Ангела Меркел приликом недавне посете Србији Борису Тадићу предала списак са 200 имена овдашњих бизнисмена и политичара за које се тражи истрага због умешаности у криминал и корупцију. Значи ли то да се Србији поставља још један

услов за кандидатуру за чланство у ЕУ, који јавности није предочен?

– Та ми чињеница није позната, нисам листао страну штампу, посебно не ову нешто западнију од наших граница, али ме све то не би изненадило, каже Милета Поскурица. – Немачка канцеларка је овде била сачекана с једном сасвим другачијом агендом могућих догађаја: да доведе привреднике који ће улагати у Србију. Међутим, сачекало нас је прилично непријатно изненађење.

Бранку Радуну ова прича звучи реално и могуће, те тим поводом примећује:

– Ако је истинита, говори ми неколико ствари. С једне стране, да је српско друштво, нарочито елита, изузетно корумпирана, да су у врху у Европи по корупцији, да је то једна од ретких ствари где смо у врху, сем у неким спортовима. А друга ствар, говори и о независној позицији Србије, где неко нама треба да доноси списак кога треба хапсити. Ако то допустите, онда падате на ниво банана републике, где вам странци долазе и диктирају кога треба да ухапсите, да осудите.

Ни Љубиша Рајић не зна да ли је постојао поменути списак или не, али је чињеница, закључује, да Европска унија има јаке механизме за борбу против корупције, па јој апсолутно није потребна још једна држава с корупцијом – уз све оне које овде већ имају. А што јавности нешто није предочено, то Рајића не чуди. Нису јој предочене ни неке много озбиљније ствари. Не зна она ни до данас како је продата смедеревска железара, под каквим је условима „Фијату“ успљена Фабрика аутомобила у Крагујевцу.

■ „Уграђивање“ на велико

По неким подацима, током последњих десет година у Србију је стигло више од 50 милијарди евра страних донација. Сумња се у регуларност утрошка доброг дела тих средстава, посебно зато што су изостајали званични извештаји о томе где су те паре отишле. Да ли су те сумње основане?

– Сасвим су основане и нажалост у овој држави се о томе мора спекулисати, категоричан је Милета Поскурица. – Не знам када ће доћи време, вероватно у некој скоријој будућности променом власти, да неко изађе с коначном цифром донираних средстава; с коначном цифром средстава која су у периоду транзиције дошла на бази какве-такве, наравно лоше продаје и приватизације наше имовине.

И Бранко Радун тврди да су поменуте сумње оправдане, јер кад имате посла с тим тако великим цифрама, или неким донацијама, проблем је што већ један део њих и не уђе у земљу. Наиме, у корупцији учествују и они који вам дају тај новац – траже проценат. Значи, добар део новца и не уђе у земљу. С друге стране, ту су и наши политичари који се „уграђују“ својим процентом.

Љубиша Рајић каже да би Државна ревизорска комисија требало да има бар 400, 500 запослених и јако, јако велика овлашћења да заједно с полицијом чак може и да хапси оне за које постоји оправдана сумња да су злоупотребили нека средства, утајили порез или било шта друго. Међутим, за сада ова комисија постоји само као нека врста украса.

ВЛАСТ НЕ ДОЗВОЉАВА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ - МИЛЕТА ПОСКУРИЦА

ЗАПОШЉАВАЊЕ У „ФИЈАТ АУТОМОБИЛИМА СРБИЈА“

До посла преко мејла и сандучета

„Фијатова“ фабрика позвала заинтересоване за рад у овој компанији да се пријаве мејлом или радну биографију убаце у сандуче код улаза „Шест топола“

ХАЛЕ „ФИЈАТОВИХ“ КООПЕРАНАТА УБРЗАНО СЕ ГРАДЕ, ОЧЕКУЈЕ СЕ НОВО ЗАПОШЉАВАЊЕ

Повратком „Фијата“ у Србију и формирањем заједничке италијанско-српске компаније „Фијат аутомобили Србија“ навике када је запошљавање у питању су се промениле. Стране компаније које послују у Србији обично имају стално отворене конкурсе за пријем радника, а за посао се често јављају и људи који су већ у радном односу код другог послодавца. Пријаве за посао су крајње поједностављене, а кандидат посао добија обично после два или три разговора са компанијским кадровицима.

Тако је компанија „ФАС“, која тренутно запошљава око 1.200 радника, расписала стални конкурс за пријем нових радника. Заинтересовани за посао могу да се пријаве или путем интернета слањем мејла на адресу „ФАС“-а, или тако што ће своју радну биографију да убаце у сандуче постављено код портирнице на главном улазу у „ФАС“ код „Шест топола“.

Из организационе целине Људски ресурси „ФАС“-а најавили су и да ће ускоро пријаве за посао моћи да се убаце у сандуче које ће се налазити у холу Скупштине града. Ова компанија од раније има добру сарадњу са Националном службом за запошљавање и Политехничком школом, у којој је организована додатна обука за још неколико стотина радника.

У „ФАС“-у кажу да има довољно неза-

пслених који су спремни да раде и који су способни да се обуче за најсавременију технологију, која се тренутно уграђује у халама, али и да је већини потребна додатна обука. Према речима председника Уније послодавца Србије Небојше Атанацковића, све компаније које су имале неке гринфилд или друге инвестиције морају да запошљавају раднике ради свог производног процеса, а то је случај и са „Фијатом“. На сајту „ФАС“-а пише да је компанија у константној потражи за новим кадровима који желе да постану део аутомобилске индустрије и учествују у њеном расту и развоју.

„Највише смо усмерени на запошљавање кадрова са техничким знањима. Уколико сте спремни да се прикључите модерној, изузетно динамичној и развојно оријентисаној пословној средини, онда сте права особа за нас“, написали су, између осталог, кадровици „ФАС“-а.

Интересантно је и да се пријава за посао може послати иако нема слободних радних места. У том случају пријава, односно радна биографија, биће у „ФАС“-овој бази кандидата. Ако се и када се укаже слободно радно место кандидат ће, ако испуњава минимум услова, бити позван на разговор.

Најчешћа питања која постављају заинтересовани су да ли постоји старосна граница за запошљавање у „ФАС“-у и да ли је обавезно знање италијанског језика.

„Старосна граница не постоји. „ФАС“ ће са подједнаком пажњом и посвећеношћу размислити све достављене апликације. Познавање страних језика је свакако предност, међутим, основни ниво знања енглеског језика је обавезан, одговарају из ОЦ „Људски ресурси“.

На сајту је расписан конкурс за пријем тим лидера у производњи. То би могло да се преведе и као предрадник у екипи, као пословођа или начелник. Посао тим лидера је да планира присуство оператера по сменама и у току недеље, организује дневне састанке са тимом, уочава проблеме у производном процесу и пружа

подршку производњи у случају тежих застоја и решавања проблема у раду.

Од тим лидера у производњи се тражи да има завршену четворогодишњу средњу школу свих профила, док ће се поседовање дипломе више школе или факултета техничког усмерења третирају као предност. Лидер треба да покаже познавање процеса производње, да преузме одговорност за посао и испољи иницијативу када је то потребно, да има способност да ради под притиском и да је спреман да путује у иностранство за потребе обука, као и да познаје рад на рачунару.

Компанија „ФАС“ такође тражи и раднике у механичком одржавању, као и раднике електро одржавања. За ова два места од кандидата се тражи да имају завршену четворогодишњу средњу школу техничке струке, познавање процеса производње, развијене вештине рада у тиму, спремност да се путује у иностранство за потребе обука, познавање рада на рачунару и основно знање енглеског језика.

Када је у питању запошљавање код „Фијатових“ коопераната, који граде фабрике у Грошници, прелиминарни разговори са потенцијалним кандидатима у крагујевачкој филијали Националне службе за запошљавање су већ почели. Потом ће са кандидатим разговарати и људи из тих компанија, који ће донети одлуку ко ће од заинтересованих и на колико времена добити посао код добављача компаније „ФАС“.

М. ЂЕВИЋ

НОВА НЕВОЉА ЗА ЦЕНТАР ЗА СТРНА ЖИТА

Пописана механизација, следи продаја

Судски извршитељи пописали су прошлог петка сву механизацију која је у власништву Центра за стрна жита за наплату дуга по основу судске пресуде из спора који је, пре четири године, покренуо власник Грађевинско занатске радње из Ђићевца Илић Добромир за изведене радове на управној згради Центра. Иако радови никада нису довршени, а Министарство финансија, које је још 2000. године требало да исплати 1,5 милиона динара, то није учинило, Општински суд у Крушевцу обавезао је Центар да намери ова потраживања. Због дуга пре две године блокиран је рачун установе а за то време дуг је са каматама нарастао на више од 20 милиона

Уколико након пописа имовине буде заказана лицитација како би се намирио дуг извођачу који никада није довршио радове на управној згради, у Самосталном синдикату Центра најављују да ће бранити имовину и покушати да спрече продају

динара. Захтев Центра за ревизију спора Врховни касациони суд у Београду прошле године само је делимично усвојио, одлуком да се камата уместо од 1999. обрачунава од 2004. године, чиме је износ дуга смањен на 5,5 милиона динара.

Треба подсетити да је читава прича почела крајем 1997. године, када је поводом обележавања стогодишњице оснивања Центра за стрна жита, која следи за најстарију научноистраживачку установу овог типа на Балкану, донета одлука да се реконструише управна зграда, саграђена 1928. године. Било је предвиђено да се замени кров и преуреди подрумске просторије, где је требало да буду смештене лабораторије. Уместо тога у раскопаном подруму годинама се излива фекална канализација и потпуно је неупотребљив.

У време када је почело извођење радова, све установе овог типа у земљи биле су у надлежности Института за истраживања у пољопривреди, који је био инвеститор радова и одабрао је извођача.

Радови су извођени крајем 1997. и почетком 1998. године, али је извођач обуставио посао и отишао. Записником који је сачињен годину дана касније, а који су потписали Институт „Србија“, извођач радова „Илић“ и надзорни орган, констатовано је да дуговање за оно што је урађено износи нешто више од 1,5 милиона динара.

Након тога договорено је са извођачем радова и потписан је уговор о асигнацији, по коме је

Министарство финансија требало да исплати дуг од око 3,7 милиона динара са каматом. Пошто Министарство није намирило ову обавезу, власник ГЗР „Илић“ покренуо је судски спор у Општинском суду у Крушевцу, који 2008. године пресуђује у његову корист и обавезује Центар да исплати Илићу износ од 1,5 милиона динара са каматом почев од 1999. године. Како због лоше финансијске ситуације у Центру нису били у могућности да плате, Илић је пре две године блокирао рачун установе са потраживањем од преко 21 милион динара.

Иако је Центар тражио ревизију судског спора, Врховни касациони суд је усвојио само део који се односио на камату, што је четири пута умањило износ дуга.

Све ово задесило је Центар у време када је кулминирало неза-

ЈЕДАН ОД ПОПИСАНИХ КОМБАЈНА КОЈИ ИДЕ НА ЛИЦИТАЦИЈУ

довољност запослених због тешке финансијске ситуације у установи, неисплаћивања зарада, што је довело до јавног спаљивања диплома и бројних протеста. Локална самоуправа је у том периоду помагала овој реномираној научној установи и осим горива, семенске робе и ђубрива, понудила да од државе преузме управљање и врати Центар на ниво који му припада.

Како ни после бројних разговора, преговора и договора није дошло до промене власништва, незадовољство запослених је расло, а многи научни радници напустили су ову установу.

Попис имовине показује, заправо, колико држава брине о нама. Уколико останемо без механизације – комбајна, трактора и камиона можемо да ставимо катанац, јер нећемо имати чиме да радимо. Вредност

ове имовине процењена је прилично пописа на око четири милиона динара, тако да и ако у наредном периоду буде продата на лицитацији, опет неће бити намирен читав дуг, каже директор Центра Живомир Вучковић.

У Самосталном синдикату установе незадовољни су развојем ситуације и, како тврди председник Благоје Ковачевић, спремни су да бране имовину уколико дође до продаје.

Ако нам узму механизацију, то значи да затварамо Центар. Ипак, верујем да до тога нећемо доћи и да ће бити памети да се то спречи. У супротном, ми ћемо спречити одржавање лицитације, а у томе ћемо имати подршку пољопривредних произвођача са којима сарађујемо, тврди Ковачевић. Иако је пресуда извршена, срамота је, каже, да неко узме трактор или комбајн за „катакомбе у подруму“. Након овог догађаја, упућени су дописи надлежном министарству и осталим државним органима, а уколико се они, као и до сада, не буду оглашавали, Центар ће продајом имовине бити угашен.

Г. БОЖИЋ

КАТАНАЦ - АКО ОСТАНУ И БЕЗ МЕХАНИЗАЦИЈЕ: ЖИВОМИР ВУЧКОВИЋ И БЛАГОЈЕ КОВАЧЕВИЋ

УМЕСТО СРЕЂЕНОГ ПОДРУМА ОСТАЛЕ СУ „КАТАКОМБЕ“

Пише Милош Пантџ

ФИРМА „ММ 155” ИЗ ПРЊАВОРА НАЈВЕЋИ ИЗВОЗНИК ВУНЕ У СРБИЈИ

Тражња већа од откупа

Неупадљива табла са именом фирме „ММ 155” на излазу са пута Крагујевац – Баточина ка селу Прњавору на први поглед не упућује да се иза ове необичне комбинације слова и бројева крије предузеће које је највећи извозник сирове непране овчије вуне у Србији. Али, када се дође до две велике хале које је фирма пре десет година закупила од Земљорадничке задруге „Жировница” и од којих је једна препуна упакованих бала вуне, спремних за извоз, схватате да сте на правој адреси.

Предузеће су пре 13 година основала петорица Крагујевчана, другова са ратишта у Источној Славонији, па је име фирме дато по топу - хаубици који су опслуживали, само са обрнутим редоследом бројева и слова. Но, како је услов за останак у фирми био да напусте посао у „Застави”, већина на то није била спремна, па је на крају у њој остао само садашњи власник Драган Зечевић, по струци машински техничар и бивши референт за увоз делова у „Застави”.

Данас ово предузеће са откупљених и извезених 600 до 1.000 тона непране овчије вуне годишње заузима прво место по извозу ове сировине у Србији и пласира је на тржишта Енглеске, Мађарске, Француске и Бугарске. Да би се дошло до те позиције требало је шест година напорног рада на развијању мреже откупа по свим деловима

ВЛАСНИК ФИРМЕ ДРАГАН ЗЕЧЕВИЋ

Србије и достизања квалитета који привлачи стране купце.

■ Почетак са поврћем

Драган Зечевић и другови у почетку су се бавили откупом свежег поврћа које су продавали крагујевачком Клиничком центру, обдаништима и некадашњој Фабрици хране, која је у међувремену угашена. Након три године окрећу се откупу и извозу сирове јагњеће коже, коју су продавали купцу из Турске, и пошто је посао захтевао већи магацински простор изнајмили су, а касније и купили, две велике хале задруге „Жировница” у селу Прњавор.

Да престану са овим послом, који је кренуо добро, натерала их је мера државе која је 2005. године увела извозну царину за ову сировину од 20 посто, иако, како каже Зечевић, у том тренутку ни једна фирма у Србији није прерађивала јагњећу кожу. Са новом ценом фирма више није била конкурентна и турски партнер је нашао нове добављаче.

- Те године одлучио сам да почнем са откупом овчије сирове непране вуне, јер сам ступио у контакт са фирмом „Колхиде” из Сливена у Бугарској, са којом и данас радим и која је била заинтересована да је увози. Требало је да прођу две три године док смо развили посао око откупа вуне по Србији, јер у том моменту нико у земљи је није откупљивао и људи су вуну држали на тава-

нима или бацали. Да посао разрадим много нам је помогао Мирослав Ристић, деда Мира, пензионер фирме „Зебра” из Крагујевца која се некада бавила тим послом, каже Зечевић.

Сада у сезони откупа, која траје од почетка маја до почетка септембра, фирма ангажује откупљиваче у свим деловима Србије, од шабачког Прњавора, Кремана на Златибору, Бајине Баште, Дивчибара, Пожеге, Сјенице до Бора. Сезонским откупљивачима, којих имају око 20, дају своја доставна комби возила да обилазе терен, а вуну плаћају одмах или размењују за кухињску или со за прехрану оваца, крупницу или прећу.

МАГАЦИН СА ВУНОМ КОЈА ИДЕ У ИЗВОЗ

РАЗВРСТАВАЊЕ, МЕРЕЊЕ И БАЛИРАЊЕ СИРОВЕ ВУНЕ

У овом тренутку у Србији нема ни једне фабрике која се бави испирањем овчије вуне, јер се и последња, „Пиротекс” из Пирота угасила, па предузеће „ММ 155” један део откупљене вуне испира и предаје предioniцама у Димитровград и Пироту, а од њих добијају прећу коју размењују са својим добављачима.

Од садашњих 600 до 1.000 тона овчије вуне колико годишње извезу могли би да пласирају много више, али немају где да откупе веће количине. За велику потражњу страних купаца највише заслужан висок квалитет, који у разврставању сирове вуне обезбеђује шест сезонских радника из Бугарске

Предузеће из Прњавора постигло је такав квалитет да би могло знатно да повећа извезене количине вуне, јер има интересената из Немачке, Италије и Шпаније, али не може да повећа откуп на терену јер нема више од кога да је набави. Тренутно се већим извозом у земљи баве још три фирме из Врања, али оне не могу да конкуришу по квалитету и

■ Сезонски из Бугарске

До тога су довели строги европски прописи за извоз вуне, која се до пре неколико година извозила у цаковима. Сада ова сировина пре извоза мора да се разврстава, а по том да се балира и пакује у стреч

гомилају залихе.

КРАГУЈЕВАЧКИ АУТОБУСИ НА ГАС ЗА ГРАДСКО САОБРАЋАЈНО ПРЕДУЗЕЋЕ „БЕОГРАД”

Вуловић најављује запошљавање

Градско саобраћајно предузеће „Београд” (ГСП) купиће до краја године 10 нових аутобуса на природни компримовани гас, које производи крагујевачка фирма „Вуловић транспорт”, односно „МАЗ СР”, предузеће на истој локацији, такође у власништву Зорана Вуловића. Из београдског ГСП-а могло се чути да ће аутобусе купити сопственим средствима, уз субвенцију Министарства економије, јер компримовани природни гас представља гориво које квалитетом обезбеђује задовољење најоштријих норматива у погледу количине штетних материја у издувним гасовима.

Емисије тих гасова смањене су неколико пута у односу на возила која користе дизел гориво. Продаја 10 аутобуса у тренутку када нај-

До краја године „Вуловић транспорт” испоручиће београдском ГСП-у 10 аутобуса на гас, а у изгледу су испоруке и за београдску „Ласту”, градски превоз Новог Сада, као и за ГСП из Скопља и „Аутотролеј” из Ријеке, тако да предузећу овог тренутка недостаје 60 радника, каже власник Зоран Вуловић

вљени други талас светске економске кризе полако али сигурно десеткује тражњу многих производа представља значајан помак не само за произвођача ових возила, већ и за крагујевачку привреду уопште. Међутим, Зоран Вуловић објашњава да је реч само о првом контингенту и да ће нови аутобуси тек одлазити из Крагујевца.

- Београдски ГСП је највеће саобраћајно предузеће на Балкану. То је огромна пословна референца за

нас и сви су изгледи да ће се сарадња наставити. Они су сигурни купац за 50, а можда и стотину возила на природни гас. Ових 10 аутобуса ГСП коштају 1,7 милиона евра, а поређења ради рећи ћу да је друга најјефтинија понуда на тендеру износила 2,8 милиона евра. Јефтинији смо за више од милион евра, чему је допринела субвенција Владе Србије од 5,2 милиона динара по возилу, јер се производња ових возила на гас се субвенциониса са 30 одсто. Износ је, наравно, намењен произвођачу, али ми нисмо задржали ни динара, већ смо субвенцију пренели на купца. И са овим одрицањем имамо зараду, а са друге стране, што је такође важно, добијамо прилику за још веће испоруке, наглашава Вуловић.

■ Док други отпуштају...

Вуловићев производни погон „МАЗ СР” дели исто двориште са „Вуловић транспортом”, фирмом која обавља градски превоз на отприлике трећини линија у Крагујевцу. Тренутно запошљава 40 људи, али због најаве великих уговора о испоруци аутобуса на гас и нових производних планова, како власник каже, већ му недостаје 60 радника. Ни то није коначан број,

ОТВАРАЈУ СЕ НОВА ТРЖИШТА: ЗОРАН ВУЛОВИЋ

јер Вуловић открива да ће према проценама „МАЗ СР” ускоро укупно запошљавати око 160 људи.

- Ове године произведено је 70 аутобуса, 40 на дизел гориво и 30 гасних. Јасно је да са реализацијом великих уговора улазимо у озбиљан проблем недостатка радне снаге. Осим београдског ГСП-а уговорили смо 10 аутобуса за „Ласту”, вероватно пролазимо на тендеру за шест возила градског превоза у Новом Саду, а осим домаћег тржишта чињеница је да наша прича, што смо и планирали, постаје регионална. „Аутотролеј” из Ријеке је потенцијални купац 40 возила годишње и у наредне три го-

дине требало би да им испоручимо 120 возила, а обратио нам се и ГСП из Скопља, коме треба пет возила. Укупно за првих шест месеци 2012. године, према најавама, потребно је да испоручимо 70 аутобуса на природни гас, открива Вуловић.

Предузеће „Вуловић транспорт” је у сарадњи са фабриком МАЗ из Белорусије, као заједнички пројекат, прозвело први градски нископодни аутобус на компримовани природни гас (ЦНГ), где свака страна може да користи свој заштитни знак као робну марку производа. Поред производње новог аутобуса на природни гас, који штеди до 50 одсто горива, успешно се обавља и репарација половних аутобуса који користе дизел гориво и уградња уређаја за коришћење ЦНГ гаса.

На промоцији овог аутобуса 2009. године потписан је уговор са десетогодишњим роком о испоруци шасија аутобуса из Белорусије. Уговором је регулисано да фабрика МАЗ све компоненте и опрему за уградњу на шасијама аутобуса увози из Србије, што се, такође, позитивно одражава на извоз наше земље.

■ Отвара се „Аутоцентар ВТ”

Остварена је сарадња и са најпознатијим светским произвођачима аутокомпонентистике, јер се у крагујевачке аутобусе уграђују „Каминс” мотор и „Аллисон” мењач из Енглеске, „Динатек” резервоар за гас из Немачке, а ускоро ће се потписати уговор и са немачким „Мерцедесом” који ће овдашњем МАЗ-у такође уступати моторе.

РАЗВОЈ „ВУЛОВИЋ ТРАНСПОРТА”

Вожња ка производњи

Предузеће „Вуловић транспорт” д.о.о. из Крагујевца основано је 2001. године у Рековцу, а основна делатност је превоз путника у друмском саобраћају, па 2003. године добија на конкурс посао превоза путника у јавном градском превозу у Крагујевцу.

На конкурс за јавни градски превоз путника Београда учествовали су у оквиру „Удружења приватних превозника” и успели своја четири нова возила марке МАЗ из Минска у Белорусији. Куповина тих аутобуса је представљала први контакт и прву сарадњу са фабриком МАЗ, те је Вуловић марта 2005. године постао званични дилер у Србији фабрике МАЗ за све њихове производе.

Почетком септембра 2006. године потписан је уговор о монтажи камиона марке МАЗ у Крагујевцу. Прва возила МАЗ су монтирана у погонима фабрике „Застава камиони”, а нешто касније је, куповином производне хале (2.800 квадратних) са 1,35 хектара плаца грађевинског предузећа „Казимир Вељковић” у стечају, почетком 2008. године, производња настављена у сопственом простору

НОВИ ЗАКОН НЕ ИДЕ НА РУКУ ДУЖНИЦИМА ЗА СТРУЈУ

Дошао ред и на имућније неплатише

Законом о извршењу и обезбеђењу предвиђа се да од свих који избегавају плаћање дуга и ако је страна која подноси тужбу то захтевала суд може тражити изјаву о имовини па би то, једноставније речено, открило ко заиста не може да плати своја дуговања, а ко може, али неће

Пише Никола Стефановић

Након што је ваљда цела Србија или бар онај део који нередовно измирује свој дуг за утрошену електричну енергију искористио све икад написано о тзв. привременој мери и Закону о облигационим односима, тј. застарелости дуговања, на помолу је „окретање другог листа“. Масовно позивање на правне одредбе које у потпуности иду на руку дужницима ЕПС у последњих годину дана доживело је врхунац, а у прилог су им ишле и готово једногласне одлуке судова. Штавише, јавна је тајна да у Крагујевцу има правника који су се бавили искључиво овим предметима. Стога, како то обично бива, временом су се неплатише чак и осиле, па и личком оку постане очигледно да се у тужбама и захтевима за изрицањем привремених мера могу наћи свакакви нерационалне тврдње и разлози подношења захтева.

Тако се, примера ради, у једном оваквом, достављеном нашем листу, може прочитати да је разлог захтева за изрицање привремене судске мере то што је „искључење електричне енергије тужиоцу створило бројне проблеме и прети да настане велика и ненадокнадива штета јер му је онемогућено да нормално живи у свом стану с породицом, а пре свега да користи електричне уређаје, фриџидер, замрзивач пун разних врста меса, електрични шпорет итд. Услед тога ће се покварити прехранбена роба, па је несхватљиво да му се на овакав груб начин искључи електрична енергија“. Напоменимо да је тужиоцу струја искључена, како се наводи у тужби, због „наводног“ дуга који износи готово четврт милиона динара, а при том се тужени („Електрошумадија“) обавезује да тужиоцу плати трошкове поступка у року од осам дана.

Упрошћено, то би значило да ако неком дугујете новац, можете, иако му нисте враћали дуг, да га тужите због штете коју вам је нанео зато што вам новац више не даје, а при том и да плати све судске трошкове, јер сте га тужили.

■ Суд либералнији него што треба

Руку на срце, треба поменути и један од главних разлога незадовољства народа, тиме и неплатиша, када је реч о наплати рачуна за потрошену струју, а то је у јавности већ дуго присутна теза о селективном искључивању. Тачније, оптужбе да се струја искључује обичним људима који се сналазе да споје крај с крајем, док се с друге стране неки вићенији, они који имају неку „везу“ и богатији, кон-

стантно „заобилазе“ и поред е-нормних дугова.

Ипак, објективно посматрано, досадашња судска пракса и закони ишли су на руку подједнако и сиромашнима и имућнима.

- Поступак сметања поседа је специфичан поступак којим се може ићи директно у извршни поступак у ком се од суда уз навођење одређених разлога тражи усвајање привремене мере. Та мера предвиђена је законом као нешто што је одређеног трајања и све то је судија дужан да узме у разматрање приликом пресуђивања по овом предмету, објашњава Светлана Милановић, руководица правне службе у „Електрошумадији“. - Но, у судској пракси већ десетак година, конкретно још од периода грађанске непослушности, владао је нешто либералнији став, нарочито у овдашњем Основном суду, па се није превисе улазило у основаност оваквих захтева. Отуд је дошло до тога да у поређењу са осталим судовима у Србији, у Крагујевцу има убедљиво највише изречених привремених мера.

Међутим, по њеним речима, и та пракса се у последње време мења, па да би неком био усвојен захтев, мора доказати оно што и је законски одређено као разлог

РУКОВОДИЛАЦ ПРАВНЕ СЛУЖБЕ „ЕЛЕКТРОШУМАДИЈЕ“ СВЕТЛАНА МИЛАНОВИЋ

због ког се привремена мера укључивања електричне енергије изриче.

- Адвокати су се ту нашли као категорија која сасвим лепо профитира. Међутим, проблем настаје када адвокат обећа својој странци да ће одмах издејствовати привремену меру, а испостави се да то и не иде баш тако брзо, те да је потребно од три па чак до десет дана. Онда странка врши притисак на адвоката због обећања о моменталном укључивању, адвокат врши притисак на суд, па отуд пракса какву смо имали. А ту могућност имали су сви крајњи потрошачи, без обзира да ли дугују милион или хиљаду динара. У овом поступку, суд не занима висина дуга.

Због ових законских „рупа“ и необзирљивог судског

поступка било је сваквих, потпуно неразумних примера, попут изрицања привремене мере за - кафану. Као разлог подношења захтева наведена је опасност од угрожавања људи који живе у околини кафане. Шта тек рећи о апсурду да је привремена мера изрицана чак и људима који су се неовлашћено прикључили на мрежу, тј. онима који су, простим језиком речено, кради струју, те због тога били искључени.

- И код поступка утврђивања о ометању поседа суд је имао став који нам је стварао додатне проблеме. Наиме, од нас је тражено да спроводимо управни поступак обавештавања странке о искључењу. То значи да ми сами морамо да вам уручимо опомену, али тако да вас при том идентификујемо и од вас узмемо изјаву, односно потпис да сте примили опомену, а ми нисмо суд ни СУП, нити дужник има обавезу да нас саслуша, а камоли да се идентификује и потпише, истиче Светлана Милановић. - Сви судови на територији Србије уважили су аргумент да на приложеном рачуну пише колики је дуг и опомена пред искључење, те да се то прихвата као доказ да сте обавештени. Сви, изузев крагујевачког.

■ Нови закон решава проблем

На ове одредбе, природно, позивају се искључиво они који дугују своте које се мере стотинама хиљада динара. Разлози који се наводе врло су слични, а „ненадокнадива штета“, као у наведеном примеру, један је од честих. Међутим, како каже наша саговорница, такви разлози тешко су

и доказиви, па оправданост захтева могу доказати, пре свих, породице са бебом или особе које пате од тежих и хроничних болести.

Кад је реч о много помињаном Закону о облигационим односима и застарелости дуговања, на њега се најчешће позивају они против којих је „Електрошумадија“ поднела тужбу због великог дуга, па се изводи рачуница и поступак углавном окончава плаћањем потрошње у последњих годину дана.

Напокон, велике наде полагају се у нови Закон о извршењу и обезбеђењу који ће својим новинама, како сада ствари стоје, у највећој мери погодити најимућније неплатише с обзиром да ће се посебна пажња посветити имовини коју дужник поседује.

- Тај закон који је ступио на снагу 19. септембра начинио је низ измена које сада иду у корист повериоца и решења која ће бити врло ригорозна за дужнике. Он предвиђа да у тужби тужилац може тражити од суда да од вас узме изјаву о имовини која је у вашој својини, а ви сте дужни да је доставите по службеној дужности. У супротном, бићете новчано кажњени, а предвиђена је и затворска казна, истиче Светлана Милановић.

Но, ту није крај, јер у случају достављања лажних података, предмет бива прослеђен јавном тужиоцу. Сем тога, оног тренутка када дужник достави изјаву о имовини, аутоматски бива унесен у књигу дужника у коју сви повериоци и заинтересоване стране имају увид, па би свако ко жели да искористи неке правне празнине ради извршавања дуга убудуће требало озбиљно да размисли. Тиме би се, што и у „Електрошумадији“ наглашавају, стало на пут лошој слици која се шаље о фаворизовању оних који краду или не измирују своје обавезе у односу на поштене и редовне платише. Наравно, уколико закон, с обзиром на претходна искуства, буде адекватно спровођен.

ИСКЉУЧЕЊЕ НЕРЕДОВНИХ ПЛАТИША БИЋЕ ЛАКШЕ И ПРАВЕДНИЈЕ

UNIVERZALOVA
NOVA POSLOVNA
JEDINICA
Kragujevac

UNIVERZAL
velikoprodajna i maloprodajna kancelarijskog i školskog pribora,
igračaka i poslovne galanterije
adresa: Dragoljuba Milanovića Bene 95
Tel: 034 318 862 mob: 063 290 347
www.uni.rs | www.uni-online.rs

150 kvadratnih metara poslovnog prostora,
15 000 artikala preko 40 poznatih svetskih brendova
generalni zastupnik za DISNEY školski pribor

UNIVERZAL Vam nudi: Kancelarijski i školski pribor, poslovnu galanteriju, blokovsku robu,
higijensku poslovnu konfekciju, ukrasna pakovanja, ramove i foto albume,
računarsku opremu i dodatke, slikovnice,
bojice, bojanks, knjige, čestitke, pozivnice, pisma, razglednice...

ЛИЦА И НАЛИЧЈА ВЕЛИКОГ СИРОМАШЕЊА ГРАЂАНА

Празни џепови - понижење и стид

Купити шаргарепу на комад, једно јаје, врећу угља, лек на таблу па и „на таблету”, или уместо меса јефтину изнутрицу и папке, објашњавајући каспину да је то за куче, данас су реалне слике суноврата стандарда великог броја наших људи. На социјално дно они су пали после релативно пристојног живота и, нажалост, због тога су само они постиђени

Пише Јаворка Станојевић

Евреска економска криза натерала је државу Финску да прода кућу Деда Мраза, што је отрезнило и оне малобројне који су још веровали у бајке. Уздрмани рецесијом Европљани се масовно одричу великих куповина и путовања. Тамошњи медији ових дана као доказ о паду стандарда доносе прогнозе о смањењу божићних куповина.

У исто време наши медијски посланици су „открили” да смо дотакли дно, јер народ купује лекове на комад, дрва на цак, месо на грам... Вест да све више људи себи не може да приушти кутију лекова, метар дрва, или кесу детерџента... изненадила је само оне који су поверовали у изјаве политичара да је раст сиромаштва, које је протекле три године нарасло за 40 одсто, у овој години заустављен.

Права слика беде у граду на Лепеници, који се према статистичким показатељима не убраја међу најсиромашније, видљива такође у малим количинама робе коју његови житељи носе из продавница, а поражавајућа је чињеница да међу онима који купују на комад, парче, грам највише има људи који су некада солидно живели. Ове жртве транзиције, рецесије, личних и друштвених слабости мука је натерала да превазиђу стид и пазаре тек толико да утоле глад и огреју се за један дан. Реч је о људима који су, оставши без посла и сталних прихода, изгубили могућност да купују на почек, јер су, поред тога што немају ни чекове ни картице, и радње из комшилук претстале да им дају да „рецу”.

У њиховом случају пад куповне моћи буквално значи немогућност да им ико више одобри позајмицу. Пошто се живети мора, људи почињу да преживљавају, крпећи за један дан или један оброк. Тежина живота без сталних прихода, или са приходима који нису довољни за најнужније, зими се јаче осећа. Пошто је „Електрошумадија” наоштрила маказе и врло ревносно искључује неуредне плаће које дугују више од десет хиљада, сиротиња више не може рачунати ни да ће се грејати на почек.

Како је гас и онима који пристојно зарађују прескуп, уколико немају централно грејање, сиромаси морају да ложе ватру, а пошто немају новца - огрев се купује на цак. Таква пракса постала је у-

обичајен на стоваришту „Слава транс” у Петровцу, на коме врећа угља кошта 300 динара. Запослени кажу да је овај вид трговине иде одлично, имају велики број сталних муштеријама, међу којима има и оних који често долазе, чим скрпе пара за један цак.

■ Куповина на грам и комад

Кад се соба како тако загреје, ваља нешто ставити и у стомак. Да је свакодневно обезбеђивање оброка велика главобоља све већем броју Крагујевчана који живе на друштвеној маргини најбоље се види на пијаци. Жена која продаје јаја каже да купаца који купују

дима које је мука натерала да долазе на пијац за једно јаје, каже ова продавачица.

Њена колегиница која продаје поврће, за које, каже, има све мање купаца, прич да има муштерија који купују и по једну шаргарепу, иако килограм кошта само 30 динара.

- Бели лук одавно продајем на комад, али све чешће људи узимају и по пар главица црног. Кромпир још узимају на кило, јер је то сиротињи најјефтинији оброк. Пасуљ се, међутим, све чешће купује на граме. Има људи који узму само 300 грама и за то мало се дебело ценкају. Ево, сад је била жена која је тражила да спустим цену, јер каже да нема довољно пара ни за један ручак. Сажалила сам се и дала јој јефтине, али таквих муштерија имам сваког дана, па ако свима спустим, цабе овде стојим, каже жена која се издржава препродајом робе коју набавља на кванташу.

Продавци сира причају да свака трећа муштерија узима само по једну кришку и да често траже да им продају сто грама кајмака.

- Одавно се осећа да народ нема пара, али је ове године криза осетно смањила куповну моћ. Пре смо имали муштерије које су наручивале по пет, шест килограма сира, а сада смо срећни кад узму једно кило. Примећујемо и да више нема правила, јер често Роми купују више од госпођа које су својевремено обилато пуниле торбе, каже закупац тезге у павиљону са млечним производима.

■ И шоља кафе је луксуз

Криза је, ипак, највише смањила порције меса и месних прерађевина. У месари „Будућност” објашњавају да народ смањује и количину и квалитет.

- Највише купују млевено месо и то по двеста, па и по сто грама.

ДВА ЈАЈА И ДВЕ ГЛАВИЦЕ ЛУКА - ЗА ТОЛИКО СЕ ИМА

Исто тако се продају и сухомеснати производи. Јефтине робе, као што су кавурма и неке врсте кобасица, узимају у већим количинама, али није редак случај да човек тражи да му измеримо сто грама печенице. Тражи се све што је јефтино, па су велике гужве за ногице, уши, репове. Народ купује оно што може, али примећујемо да се многи стиде беде у коју су за-

кафе. Ето, дотле смо дошли да људи морају да купују само за шољу или две. Није им пријатно. Обично сачекају да оду друге муштерије, па кад остану сами, просто се извињавајући, истресу новчаник и затраже да им измеримо за толико колико се нашло у џепу, прича ова саговорница.

■ Једна пелена

Болести и сиромаштво често иду заједно, а лечење кошта. Купити кутију лека за многе је недостижно, па су апотеке одавно почеле да отварају паковања и продају медикаменте на табле. У последње време, међутим, лекови се у крагујевачким апотекама могу паразити и на комад. Фармацеути причају да има случајева да људи узимају по пар таблета. Кажу да се на овај начин лековима снабдевају углавном хронични болесници, али и да има случајева да родитељи не могу да купе ни лек за дете, већ се враћају код доктора да траже да им препише јефтинеји.

Памперс пелене такође су постале луксуз за велики број крагујевачких родитеља који не могу ни да размишљају о куповини већих, економичнијих паковања. У једној трговини која их по цени од 50 динара продаје на комад кажу да се догађа да људи купе само једну.

И док свакодневица све немилосрдније разоткрива размере осиромашења обичног човека који се, потискујући сопствено досто-

КАСАПИНУ КАЖУ ДА КУПУЈУ ЗА КУЧЕ

више од десет има једино када су славе или већи празници.

- Верујете да долазе људи и узимају по два комада. Претурају по новчанику, броје ситнину и напбирче само за два. Неко се снебива, објашњава да иде у село, па да му не стоје, неко псује власт и државу, неко ћути, али је свима непријатно. Искрено да вам кажем, и ја се осетим постиђено пред љу-

Ко су људи који увече не знају хоће ли ујутру бити нешто на столу и да ли ће кућа бити топла? Ако их лично не познајете, нећете лако погодити, јер сте већину знали као вредне и марљиве комшије који пристојно живе од свог рада. Задржавши достојанство, они данас радије крију своју беду

И ЛЕКОВИ СЕ КУПУЈУ НА ТАБЛУ ИЛИ КОМАД

пали. Кад купују кавурму, изнутрице, праве се да узимају за куче. Ако траже сто-двеста грама нечег скупљег, онда објашњавају како наводно купују за комшију, али има и оних који не показују да им је непријатно. То је обично сиротиња која никада и није могла боље да се храни. Стиде се углавном људи који су до скоро пристојно живели и још се нису помирили са бедом у коју су запали, објашњава месар из „Будућности”.

И пржионице кафе, прилагођавајући се смањеној куповној моћи Крагујевчана, мењају начин продаје. Осим стандардних паковања од 100 или 200 грама, пристају да мере онолико колико муштерија има новца. Продавачица у пржионици „Раде” прича да народ узима и по двадесет, тридесет грама.

- Није то више ништа чудно, јер је многим и шоља кафе постала луксуз. Има много муштерија које дођу са двадесет, тридесет динара и траже да им дамо толико

јанство, бори да се прехрани, загреје, излечи, велике трговине нуде привлачне попусте за куповину већих количина. Они који могу, пазарећи на овај начин смањују удар на све оскудније кућне буџете. Све већи број технолошких вишкова који су потрошили отпремнине, незапослених без перспективе, пензионера са најнижим пензијама, попусти остају недостижни. Они живе дан за дан.

Ко су ти људи који увече не знају хоће ли ујутру бити нешто на столу и да ли ће кућа бити топла? Ако их лично не познајете, нећете лако погодити, јер сте већину знали као вредне, марљиве комшије који пристојно живе од свог рада. Задржавши пристојност и скромност, они и данас радије крију своју беду. Остали, требало би да верујемо - такође из пристојности, окрећу главу. Пристојност, међутим, налаже да би стид морали да осетимо сви.

НОВИНЕ У ЗАКОНУ О ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

Учионица у дневној соби, кабинет у кухињи

Одредба закона, који би до краја године требало да се нађе у скупштинској процедури, по којој родитељ има право да свом детету организује основношколско образовање и васпитање код куће, подигла је праву буру у стручној, али и у широј јавности

Да је овакав закон постојао у време када су моја деца ишла у школу исписала би их одмах. Муж је по струци машинац, па би он покорио математику, физику и техничко, а и за ликовно би могао да се „провуче“. Мени је српски одлично ишао, а и енглески знам солидно. Сестра је еколог, па би она детету предавала биологију. Нас троје смо таман могли да заменимо цело наставничко веће, једино би за музичко ангажовали бабу, пошто је у фамилији антислухиста једино она лепо певала, нашалила се мама већ одраслих синова на вест да ће захваљујући новом Закону о основном образовању деца школу моћи да завршавају седећи код куће.

Шалу на страну, одредба закона, који би по проценама Министарства просвете до краја године требало да се нађе у скупштинској процедури, по којој родитељ, односно, старатељ, има право да свом детету организује основно-

школско образовање и васпитање код куће, подигла је праву буру у стручној, али и у широј јавности. У медијима се већ данима воде полемике да ли ће школовање у кућним условима, али и учење на даљину које овај закон такође уводи као новину, представљати својеврсну револуцију у српском систему образовања.

Само у посебним случајевима

Како ће учење код куће бити организовано закон мало говори. У члану 36. који регулише ово, али и учење на даљину, каже се да је родитељ дужан да до краја наставне године писмено обавести школу у коју је ученик уписан о намери да за своје дете од следеће школске године организује наставу код куће. Уколико се одлучи да дете наставу прати седећи пред рачунаром, мораће ипак да консултује школу, пошто је законом прописано да о образовању на даљину школа одлучује на основу расположивих средстава, потребних за овај вид образовања и васпитања.

МАЛИШАНИ У БОРАВКУ ОШ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“ УЧЕ, ДРУЖЕ СЕ И УЖИНАЈУ

Да је у питању прилично „опасна“ новина, подложна злоупотребама, чуло се и на једној од последњих седница Националног просветног савета. Чланови овог стручног тела сугерисали су Министарству да о њеном увођењу добро размисли, прецизирају је и што пре пропишу ближе услове, пошто је у самом нацрту закона дат рок од читаве две године за доношење одговарајућег правилника. Поједини чланови Савета били су и за то да се овај члан закона у потпуности избрише.

Став појединих синдиката по о-

вом питању је да комплетно образовање последњих година обилује решењима која фаворизују приватно образовање и, самим тим, воде „срзавању“ бесплатног редовног образовања на што нижи ниво.

Да ће учење код куће и на даљину бити дозвољено само у изузетним случајевима нада се и психолог Милијада Живић Илић.

Закон само допушта ову могућност. Не заборавите да је циљ школе да свако дете укључи у организовани систем образовања и васпитања у моменту када је оно

за учење најпријемчивије. За децу је свакако најбоље да уче у свом природном вршњачком окружењу. И инклузија је показала да деца боље и успешније уче у друштву вршњака, пошто подстичу једни друге и уче не само од предавача већ и једни од других.

У вршњачкој групи деца не напредују брже само у образовном смислу, постижући боље резултате. Треба ли уопште помињати то да се у школи не савладава само градиво већ и социјалне вештине, комуникација, решавање конфликта, а ту је и емотивна размена

НОВА ПРАВИЛА У ОЦЕЊИВАЊУ ОСНОВАЦА

Оцена се заслужује на сваком часу

Нови правилник о оцењивању у основним школама требало би да стане на пут пракси кампањског и учења за оцену. Оцена убележена у дневник биће одраз наученог, али и активности на часу, ревности у изради домаћих задатака, самосталних радова ...

Такозвано кампањско учење деценијама се сматра највећом бољком нашег система образовања. Да све док се професор на часу бави предавањем нових лекција ђаци код куће не отварају књигу готово је редовна појава. Од многих ученика може се чути да „загреју столицу“ тек када наставник најави да ће наредног часа пропитивати пређене лекције.

Читава прича има и још један, много гори аспект; учим да добијем двојку, рећи ће ђак који жели да се „провуче“, а одликаш, наравно, учи за петицу. Све, заправо, упућује на то да је сврха учења добијање одређене оцене, а не стицање способности да се логички размишља и стекну нека трајнија знања. Оно што деца треба да науче у школи јесте, каже Горан Јоксимовић, саветник у Школској управи, како да логички размишљају, а све друго, на крају крајева, могу и да, буквално речено, пронађу на интернету - само уколико науче и како то да ураде.

Намера министра при доношењу новог правилника о оцењивању у основним школама била је да стане на пут управо пракси кампањског и учења за оцену.

Контролне вежбе уз најаву

У школама сматрају да је, можда најважнија, новина овог правилника обавеза да се на почетку сваке године из сваког предмета уради иницијални тест који ће показати са каквим предзнањем ђаци стартују пре него што се уопште крене са савладавањем нових лекција. Ову праксу су раније имали поједини наставници, али су те тестове махом оцењивали, док је сада препорука да се резултати не вреднују оценом.

Док сам била професор математике имала сам обичај да на почетку сваке године дам деци такозвани иницијални тест. На тај начин сазнала бих са каквим предзнањем сваки мој ђак креће у нови разред, треба ли, можда, да се вратимо на неке лекције из претходне школске године, на шта да обратим пажњу, коме евентуално треба помоћ у савладавању градива. Када сам дошла на место директора школе препоручила сам то свим својим учитељима и наставницима. Многи професори су те тестове оцењивали, међутим, сада је њихова сврха заправо потпуна - да се види шта које дете зна, како са њим радити, али и не стварати му одмах отпор ако на том

тесту евентуално добије оцену нижу од оне коју је имао, каже Лидија Ђокић, директорка Основне школе „Живадинка Дивац“.

Обавеза наставника да унапред најаве контролне и писмене задатке, коју је нови правилник прописао, као и забрана да у истом дану ђаци на два различита часа решавају тестове, обрадовала је све школараце, па и ученике „старе школе“ у Станову.

О овом праву одмах сам обавестила ђачки парламент, јер деца која имају толике обавезе свакако треба да знају и која су им права. Најаву контролних задатака наставници морају да окаче на огласну таблу, како не би било неких забуна и ђаци су одмах кренули то да контролишу. Присутствовала сам недавно једном часу ликовног и узглед на почетку споменула деци да неће морати да раде контролни уколико им није најављен. Слатко сам се насмејала када је један ђак на крају, на питање наставника шта су запамтили од испредаване лекције, устао „из топа“ рекао како је од свега запамтио само да неће морати да ради ненајављен контролни, објашњава наша саговорница.

Међутим, на одредбу правилника која каже да ће сваки контролни или писмени задатак на коме пола одељења добије негативне оцене морати да буде поништен, многи су се запитали хоће ли ђаци евентуално ово право злоупотребити намерно дајући лоше одговоре?! По речима Горана Јоксимовића, саветника у Школској управи, ова пракса установљена је

ГОРАН ЈОКСИМОВИЋ, ШКОЛСКА УПРАВА

и правилником који је до сада био на снази и злоупотреба није било. Наставник код кога се тако нешто деси у обавези је и да ђацима одржи додатне часове како би им помогао да савладају градиво.

Обавеза да се контролни и писмени задаци најаве раније, да не буде више од једне писмене вежбе дневно, нити две у недељу, свакако наводи на помисао да ће кампањско учење бити више, међутим, осталим одредбама правилник постиже потпуно супротан ефекат.

Нема часова пропитивања

Усмене провере знања могу се, каже правилник, радити на сваком часу, а једна од могућности која је наставницима дата је и да без претходне најаве дају петнаестоминутну контролну вежбу.

Оваквих тестова ђацима ће моћи да се задаје и по неколико у току дана. По речима Јоксимовића, оцене добијене на „блиц тестовима“ не би требало уносити у дневник, већ само у личну евиденцију наставника.

- Читав правилник упућује на то

ЂАЦИ БИ ТРЕБАЛО ДА УЧЕ У КОНТИНУИТЕТУ

ПРОНАЂЕНЕ КОСТИ У „ФИЈАТ АУТОМОБИЛИМА СРБИЈА”

Жртве окупатора или непријатеља народа

Скелети који су прошле недеље откопани приликом грађевинских радова највероватније припадају заробљеним борцима равногорског или партизанског покрета које су Немци стрељали за време Другог светског рата у „Капислани”. Није искључено ни да су то остаци такозваних „народних непријатеља” које су нове власти стрељале 1945. године

Иако су на националним медијима као бомба одјекнуле вести да су у Крагујевцу пронађени остаци костију и људски скелети приликом грађевинских радова у кругу фабрике „Фијат аутомобили Србија”, и та открића су се прошле недеље „вртела” на свим каналима и освањавала на насловним странама бројних таблоида, у самом Крагујевцу та вест није изазвала веће изненађење. На основу онога што су раније објављивали градски медији већина Крагујевчана зна да су у питању лешеве припадника равногорског или партизанског покрета које су за време Другог светског рата у „Капислани” стрељали Немци, мада се не искључује могућност да се ради о посмртним остацима такозваних „народних непријатеља” које су, махом, без суђења, ликвидирали партизани 1945. године.

Према речима Драгана Арсића, шефа јединице за превоз покојника Јавног комуналног предузећа „Градска гробља”, ова фирма је у два наврата, 19. и 23. новембра, превезла у хладњаче њиховог депоа две гомиле људских костију. Први пут је то било неколико бутних и ножних костију, једну вилицу, део лобање и неколико ребара, а други пут чак сандук пун костију. Остаци људских скелета пронађени су поред хале „Монтаже”, у близини обале реке Ждралнице на дубини од једног метра.

До сада је у неколико наврата пронађена већа количина костију различитих особа и задатак је стручњака да утврде порекло тих остатака, као и чињенице у вези са откривеном гробницом. Грађевински радови на тој локацији су обустављени и место је прописно

ОСТАТКЕ СКЕЛЕТА ИСПИТАЋЕ СТРУЧЊАЦИ ИЗ БЕОГРАДА

обезбеђено, изјавила је прошле недеље Зорица Ђурић, вршилац дужности председника Основног суда у Крагујевцу, додавши да ће порекло и старост костију утврдити патолози Института за судску медицину у Београду.

По доступним подацима ради се о људима стрељаним и ликвидираним у „Капислани”. Историчар Жељко Зиројевић огласио се испред Градске организације СУБНОР-а у Крагујевцу наводећи да су у „Капислани” у току Другог светског рата Немци стрељали припаднике Аранђеловачког и Чачанског партизанског одреда, као и 59 равногораца махом из гружанског краја, самог села Гружа, Пајсијевића, Топонице, Забојнице...

После рата по сведочењима старих Крагујевчана нове комунистичке власти стрељале су на истој локацији, по некима, између 600 до 800 припадника заробљених немачких и љотићевских јединица, али и велики број, како су их они тада називали, „народних непријатеља”, док је по другима та цифра неупоредиво већа. „Стрељали су к’о Немци”, говорили су кришом стари Крагујевчани.

Њихове кости измештене су на парцели број 9. Варошког гробља 1978. године тајном Удбином акцијом под окриљем ноћи, када је по сведочењу тадашњег гробара Драгића Пантића на ову локацију „пребачено 64 цака са по 50 килограма људских костију”. О стреља-

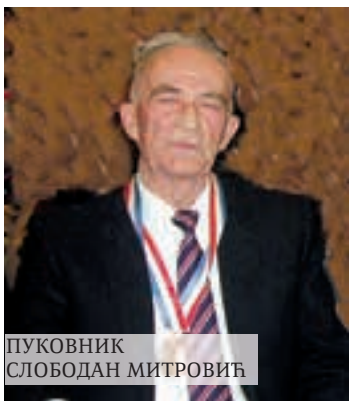
њима и ликвидацијама које су вршиле нове послератне „народне власти” први је на овим просторима (ако се не рачунају припадници политичке емиграције на Западу) писао новинар и публициста Милослав Самарџић, који је још пре 20 година у издању „Погледа” објавио публикацију „Партизански злочини у Србији 1944-45”. Ликвидирани у крагујевачкој „Капислани” покопавани су у једну од 190 до сада лоцираних и необележених масовних гробница комунистичке власти.

По тврдњи старијих суграђана, зграда чији су темељи рушени и из којих су „изронили” људски скелети зидана је између 1950. и 1955. године. По онима који су упућени у ову тематику још око 200 лешева никада није откривено и идентификовано. Појавиће се тога још, тврде они.

Самарџић и даље истражује ову тематику и пише о њој, тако да је у току његов фелтон који објављује на сајту београдског таблоида „Прес” под називом „Како су комунисти убијали у Крагујевцу”, где је у седам наставака успео да прикупи податке о тачно 570 партизанских жртава ликвидираних у „Капислани” и покопаних ту негде по околини.

Екипа археолога и антрополога из Београда проучиће остатке пронађених жртава 2. децембра, али тешко да ће моћи да обави детаљнију идентификацију жртава, јер за разлику од Немаца комунисти нису за собом остављали писане трагове. Вероватно ће и ове безимене кости завршити на, такође, безименој парцели број 9. Варошког гробља.

З. МИШИЋ

ПУКОВНИК СЛОБОДАН МИТРОВИЋ

IN MEMORIAM

Пуковник Слободан Митровић (1923-2011)

Само док радиш живот има смисла

Слободан Митровић из школске клупе одлази у рат. Отишао је у партизане, на Јастребац. У рату је био командант митраљеске чете. Био је рањен, изашао је из рата са чином капетана.

У децембру 1947. године уписао је Машински факултет у Београду. Дипломирао је почетком 1952. године, међу прва три студента из генерације.

Распоређен је у Крагујевац, у Војну фабрику, чији је директор тада био Воја Радић. Војна фабрика је те 1952. године имала само пет инжењера. Остали кадар чинили су питомци и техничари. Бранко Николић, као технички директор, распоредио је Митровића у део фабрике где је било највише проблема, у Пети погон, термичку обраду.

За младог инжењера Митровића највећи изазов било је решавање проблема насталих током процеса производње, на термичком третману цеви, код истискивања бајонета. У изради ручних противтенковских бацача Митровић консултује немачке колеге у Рамштаду. На обострано задовољство, проблем је решен, уз Митровићеве сугестије. Немци су били задивљени његовом стручношћу и понудили су му посао, што је он одбио.

Након шест година проведених у Петом погону, где се бавио

организацијом производње, пуковник Митровић је именован за начелника Лабораторије. На тој функцији остаје годину дана, а након тога постаје начелник технологије, на иницијативу тадашњег директора фабрике Првослава Раковића.

Митровић је годинама пратио програм специјалних машина за војну производњу. Тако је сазнао да је компанија ГФМ-Штајер направила прототип машине за хладно ковање цеви. Увођењем ових машина у процес производње, фабрика „Застава оружје” сврстана је у пионире у ковању цеви овом методом.

Године 1959. кренуло се са идејом креирања аутоматског оружја, аутоматске пушке и пушкомитраљеца, на бази „калашњикова”. У том периоду пуковник Митровић прихватио функцију директора фабрике.

Са функције директора по налогу Генералштаба 1966. године одлази у Београд, где остаје девет година, до 1975. године. Прве четири године је провео као начелник Одељења за развој оружја копнене војске, а наредних пет година је у Институту наоружања водио сектор Оператива индустријског наоружања. Међутим, више му је одговарала фабричка динамика него техничко-адми-

нистративни послови и прихватио је да се 1975. године поново врати на чело војне фабрике. Тада је било доста студената општег и војног машинства. Митровићева идеја била је да што више младих људи доведе у војну фабрику и то је реализовао.

Пуковник Митровић умео је да препозна таленат. Божицара Благојевића Жиду изузетно је ценио. Једва га је наговорио да конструише топ 30мм и задатак је успешно спроведен у дело. Остали су пријатељи цео живот. Поводом 150 година од оснивања војне фабрике у Крагујевцу, 2003. године, сусрели су се легендарни Михаил Калашњиков и пуковник Митровић.

На функцији директора фабрике пуковник Митровић остаје до пензије, 1986. године.

Носилац је бројних одликовања и признања, међу којима су Орден заслуга за народ, Орден рада, Орден за војне заслуге са златним венцем, Орден за војне заслуге са златним мачевима, Орден братства и јединства, Орден народне армије, Медаља за храброст, Награда „22. децембар”, Медаља тополивица и бројне друге. Био је почасни грађанин града Крагујевца.

Пуковник је био харизматична личност, било је задовољство бити у његовом друштву, центлмен, са специфичним смислом за хумор. Памтиће се његова пожртвованост, љубав, доброта и племенито срце за све које је познавао и са којима је радио и живео.

Говорио је: „Само док радиш живот има смисла.”

ПУКОВНИК МИТРОВИЋ, ЖИДА БЛАГОЈЕВИЋ И МИХАИЛ КАЛАШЊИКОВ 2003. У КРАГУЈЕВЦУ

ИНИЦИЈАТИВА ЗА ДАВАЊЕ ИМЕНА ЗАТВОРЕНОМ БАЗЕНУ

Нек' се зове, нек' се зове... Парк

Док Београђани грамаћу муку муче и думāju хоће ли им нови мост понети име „На“ или „Преко Аде“, море и ми слатке муке имамо и објекат за (пре)именовање и „крштавање“. Млади Крагујевца још пре двадесетак дана на интернет порталу овдашњем „Ритам града“ покренули су акцију да се новосаграђени затворени базени именују још пре званичног отварања за посетиоце 18. децембра.

Такође, млади Крагујевчани су у оквиру акције „давања имена базенима“ покренули иницијативу и слали предлоге и гласове за лого нове установе као и њено заштитно лице. Локалну власт ова иницијатива није затекла, напротив, већ су поводом ње сазвали конференцију у Скупштини града прошлог понедељка, 28. новембра, на којој су се новинарима обратили иницијатор акције Немања Чалија испред сајта „Ритам града“, Златко Милић, секретар Градског већа и Јованка Маровић, директор медијске куће РТК.

Иницијатор акције на порталу „Ритам града“ Немања Чалија

На крагујевачком сајту „Ритам града“ млади су покренули иницијативу за давање имена покривеним базенима. Од свих бројних предлога издвојило се као најчешће име „Парк“, а локалне власти и РТК подржали су ову акцију и озваничили назив

познат је широј јавности по својим активностима везаним за спорт, пре свега промовисању америчког фудбала, раду са младима и сарадњи по тим питањима са нашом Скупштином града. Те његове активности уродиле су и овом оригиналном идејом, која до сада није бивала пракса у нас.

- Баш због бављења спортом, радом са младима и сарадње са локалним властима дошао сам на идеју да управо млади Крагујевца, они који су највише заинтересовани за затворене базене, буду у неку руку и њихови „кумови“, као и читавог тог комплекса, новог спортског центра који ће сем отворених и затворених базена об-

ухватати и стадион, спортску халу у Парку и језеро у Шумарицама. Сем свог предлога за име нових базена млади су гласали и за лого нове фирме и њено заштитно лице, каже Чалија.

По њему, акција је баш успела. На интернет адресу „Ритам града“ стигло је преко 200 предлога, а најчешће име било је баш „Парк“.

- Језиком данашњих младих баш смо „уболи“ акцију. Данас су таква гласања, кастинзи и сличне акције веома популарни, као недавно завршена у „Плази“, тако да смо успешно искористили тај тренд и то за ствар која је по мени, али и многим другим људима, важнија за град од „Плазе“, а то су затворени базени. Многи су ову акцију на својим фејсбук профилима лајковали пријатељима и познаницима и преко 3.000 пута, тврди иницијатор акције.

Сем имена „Парк“ које се због бројности гласача само по себи наметнуло, Чалија набраја и многе друге предлоге попут: „Крагулино“, „Срећко“, „Посејдон“, „Шумадија“, „Срце Крагујевца“, „Плави парк“, „Делфин“, али и зачудних попут предлога да базени добију име по барду нашег глу-

мишта „Љуба Тадић (Љубомир Тадић)“.

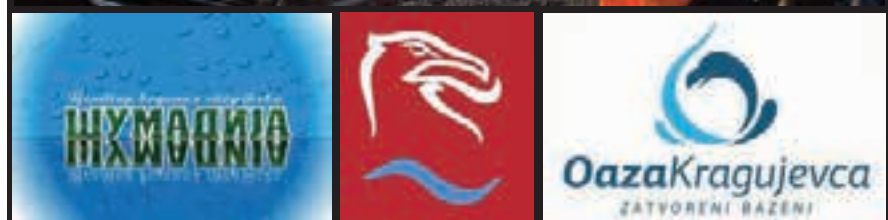
Такође, у току је још увек акција за избор лога „Парка“ (види предлоге) као и конкурс за његово заштитно лице на који су се јавили бројни крагујевачки момци (а, нема данас је све родно сензибилисано), девојке и деца. У ову акцију уључили су се и млади професионалци, дизајнери са ФИЛУМ-а, а по Чалијиним речима било је и сјајних али прескупих решења великих, профи дизајнерских агенција.

Испред Скупштине града секретар Градског већа Златко Милић подржао је овакву иницијативу, нагласивши да је то још један доказ колико се садашња гарнитура град-

ских власти отвара за предлоге и иницијативе грађана, уз напомену је на седници Градског већа решено да се усвоји име које су грађани изабрали. Директорка РТК Јованка Маровић центлменски и професионално „признала“ је да је читав ова акција одлично замишљена и спроведена, као и да јој је „криво што се тога они, као медијска кућа, нису први досетили“.

Ипак, са своје стране помажу акцију тако што на сајтовима локалне самоуправе и РТК можете гласати (путем линка) на конкурсе који су и даље у току. Акција „Ритам града“ медијски је промовисана у емисији Телевизије Крагујевац „Мозанк“.

З. МИШИЋ

ПРЕДЛОЗИ ЗА ИМЕ И ЗНАК БАЗЕНА

НЕКИ ОД ПРЕДЛОГА ЗА ЗАШТИТНО ЛИЦЕ

КОНКУРС ЗА ПРОМОТИВНА ЛИЦА „ПЛАЗЕ“

Познато седморо одабраних

Изабрано седморо финалиста који ће представљати „Крагујевац Плазу“ у наредних годину и по дана

После месец дана такмичења шопинг центар „Крагујевац Плаза“ изабрао је своја промотивна лица. Стручни жири, који су чинили генерални менаџер „Плаза центара“ за Србију Сагив Мегер, позната водитељка ТВ Авале Марина Котевски и Драгослав Илић, тв режисер, изабрао је седам најприкладнијих особа за улоге које су замишљене у спотовима медијске кампање, која ће у наредних годину и по дана промовисати шопинг центар „Крагујевац Плазу“. „Седморо одабраних“ чине – Сузана Грбовић, Јелена Пејовић, Нина Вуловић, Филип Мартиновић, Ђорђе Миљковић, Ђорђе Мирковић и Никола Миљковић.

СЕДМОРО ОДАБРАНИХ КОЈИ ЋЕ ИГРАТИ У ТВ СПОТОВИМА

- Добили смо више од 500 пријава за кастинг путем наше Фејсбук странице. Прва три кандидата са највише „лајкова“ аутоматски су прошла у ужи избор, док је остатак кандидата пажљиво селектовао наш стручни жири. Од укупно 75 кандидата изабрали смо њих седморо који ће представљати нови регионални шопинг центар „Крагујевац Плаза“, рекао је Сагив Мегер, генерални менаџер „Плаза центара“ за Србију.

- Као компанији наш главни циљ био је да доведемо интернационалне и друштвене стандарде и да уклопимо шопинг центар у живот грађана. Наша замисао, од самог почетка, била је да „Крагујевац Плаза“ буде место које ће служити Крагујевчанима и становницима Шумадијског округа. Веома смо задовољни позитивним реакцијама људи и тиме што јасно видимо да се они осећају као део пројекта и тиме што осећају да је пројекат део њих, закључио је господин Мегер.

Подсећања ради, инвеститори су уложили 50 милиона евра у изградњу овог шопинг центра у Крагујевцу, а званично отварање „Крагујевац Плазе“ заказано је за крај фебруара 2012. године.

УСПЕХ ВРЕДАН ПАЖЊЕ

Пет година Wiener Städtische у Крагујевцу

Осигуравајућа кућа Wiener Städtische обележила је прошле недеље петогодишњицу успешног пословања у Крагујевцу. За то време се број запослених увећао са 11 на 28, а поверење њиховим програмима осигурања указале су и компаније попут ФИАТ-а, млекаре „Мегле“, „Јеловице“...

Без обзира на отежавајуће околности које су карактерисале пословни амбијент, Wiener Städtische осигурање остварило је за првих девет месеци ове године одличан пословни резултат, премија је порасла за 11,27 одсто у односу на исти период прошле године, а животно осигурање је порасло за скоро 17 одсто. Сигурним пласманима и доследном пословном политиком осигурана сума осигураника увећана је за веома високу приписану добит за 2010. годину у износу од 1,4 милиона евра.

Претходну годину Wiener Städtische осигурање завршило је са више од 47.000 уговора о животном осигурању. Просечна премија износила је око 500 евра, а просечно трајање осигурања 19 година.

У понуди је од недавно и јединствен програм - ЗД осигурање живота. Ради се о мешовитом осигурању живота са периодом

ПРЕДСТАВЉЕНИ ЗАВИДНИ РЕЗУЛТАТИ ПОСЛОВАЊА

НОВЕ ПРОСТОРИЈЕ У ГЛАВНОЈ УЛИЦИ

одложености, које омогућава осигурању да сам управља ризиком и прилагођава осигурање личном животном циклусу. Овај програм пружа могућност осигурања најшире популације, а године старости и здравствено стање

не морају бити препрека за закључење осигурања. У оквиру ЗД осигурања могуће је закључити и допунска осигурања која осигуравају од специфичних ризика, а јединствен је јер омогућава особама да у првом периоду осигурања, када није укључен ризик од смрти, у периоду одложености, ставе акценат на штедњу и тако повећају своју осигурану суму.

САТИРА

Прекид програма

Редовни информативни програм Си-Ен-Ена, који се емитује из студија у америчком граду Атланти био је прекинут црвеним топлоом „брејкинг њуз“ и директним укључењем извештача из Београда који је узбуђеним гласом јављао:

- Небо над српском престоницом гори. Снажне детонације долазе из свих делова града. Многбројне ракете парају хоризонт, а експлозије одјекују на сваком кораку. У нашој хотелској соби све се тресе, стакла пуцају, а ствари

спадају са стола. Меци фијучу око наших глава и овога часа морамо да потражимо безбеднији заклон.

Водитељ у студију замолио је гледаоце за стрпљење и саопштио је да ће се репортер Пол Барнет јавити из Београда када се склони на сигурно.

После десетак минута извештач је поново био у програму, овога пута са панциром на себи.

- Јавља се из хотелске подземне гараже. И овде је заглушујућа

Власт је одрешила кесу. Грађани, дувајте!

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

бука коју производе све врсте ватреног оружја. Чује се и појединачна и рафална пуцњава. До нас допиру звуци сирена полицијских, ватрогарских и кола хитне помоћи које свакога минута пролазе околним улицама. За сада не могу да вас известим о чему се ради, али вашег репортера све подсећа на збивања у Багдаду, Бејруту и Кабулу. Пошто је опасно, јавићемо се чим пронађемо атомско склониште - говорио је пред објективом камере прекаљени ратни репортер, док су поред њега падали прашина и комадићи плафона.

Кроз тридесет минута репортер Си-Ен-Ена опет је био у програму:

- Имам охрабрујуће вести. Пуцњава и експлозије су слабијег интензитета. Није у питању рат, већ то Срби славе своју нову годину!

Александар ЧОТРИЋ

На извол'те

Не тако давно, особа задужена за односе са јавношћу у једној овдашњој институцији била је жена која није имала "два зуба у глави". Партија је јача од свега, а камоли од крце у устима, па је она, тако, несметано могла да обавља своју дужност, јер се није радило о коњу, па да му се гледа у зубе, већ о партијски подобној пи-ар шефици.

У престоници је, наравно, другачије. Тамо свака продавачица у бутику изгледа "ол инклузив": дотерана, намирасана и набуцених усана и груди. Зато су се, ваљда, осетиле "оштећено" чиновнице у јавним институцијама, па су и оне почеле на посао да долазе као "звезде Гранда". Што је, пак, отишло у другу, непримењену крајност и довело до тога да су, бар у Београду, у надлежни у судовима, електродистрибуцији, Инфостану и Скупштини града, примера ради, морали да уведу кодекс одевања. То, наравно, важи и за запослене и за клијенте. Занимљиво је како људи знају да у било који фенси ресторан не могу да уђу у патикама и фармеркама, али у јавним институцијама ладно запуцају у шорцу, мајци на брателе или папучама.

У нашем граду, нажалост, упозорење о примереном одевању при уласку у поједине зграде још увек не може да се види. Тако је, ономад, новинарка једне озбиљне емисије на локалној телевизији, у сред програма, осванула у шареном прслуку сашивеном од јамболије, док је на ногама имала црне, дезениране чарапе које, саме по себи, на екрану делују одвратно, а камоли у овој комбинацији.

Док сам, прошлог месеца, чекала судију у холу овдашњег суда имала сам прилике да видим сваштња. За тих десетак минута, продефиловале су поред мене силне судијинице, дактилографкиње и ине запослене, одевене као "клијентела" са сплавова. Било је ту свачега: чипкастих чарапа, ултра мињака, ламираних блузица, сатенских панталона, хеланки, боја косе у свим врштем нијансама, штикетина, платформи, ма - чудо!

Ништа боље нам не изгледају ни будуће академске грађанке ни њихове професорке. Углавном су жене проблематичне: сукње су краће, а дехолтеи дужи, што шефовима, логично, не смета, па отуда и најезда оваквог некуса. Крајности су толике да је питање дана када ће студенти на испите почети да долазе у пиџамама или тренеркама.

Међу драстичније примере стилске катастрофе спадају и докторке. По правилу, како пређу четрдесету, скраћују сукње и раскопчавају кошуље. Вероватно због конкуренције и најезде младих докторки. Није мало ни оних којима испод белих мантила вире чипкасти бодији и халтер чарапе. Лекарска етика и еротика!

Уосталом, више није реч о модним промашајима, неприличном одевању и кичу, већ о личној (не)култури и (не)васпитању. Колико се такав хаос омасовио најбоље говори проценат жена које у цркву, на чијим вратима чак и стоји нацртано(!) шта се не сме, не само да улазе у фармеркама, већ и хеланкама, бермудама, па и шорцевима и мушкарцима који не осећају потребу да скину капу са главе или наочаре за сунце. У истој тој цркви скоро да у последње време нема младе која на сопствено венчање није крочила голим раменима и грудима "на изволте". Вера нам, ипак, није толико пољуљана да би свештеници ово толико толерисали.

О губитку представе о пристojности при одласку на праве представе, оне позоришне, и да не говорим. Заправо, све је наопачке: напирлитане чиновнице и зарозана публика. Ако већ дођу на премијеру у џемперима и фармеркама, могли би бар мобилне телефоне да искључе. Само им још лап топови фале, па да између два чина скокну мало на фејс!

Додуше, код нас није дефинисано ни пристojно понашање, а камоли пристojно одевање. Или то иде једно за другим. Али се "сељаци" и даље изувају кад уђу у туђе куће. То нам је, ваљда, остало од Турака. Крајње је време да прихватимо нешто и од европејаца, у које се толико кунемо.

ЛЕПА ЈЕЛА

Карикашур: Горан МИЛЕНКОВИЋ

■ Одговор Владе на одлив мозгова: срећан пут!

■ Не знамо како даље. То нам је у традицији!

■ Избегао сам бруку на фронту. Дезертирао сам у позадини.

■ Жилав смо народ. Појединци покушавају и да преживе!

■ Представа је отказана. Нико неће да глуми народ.

■ Не желим конфликте са режимом. Моји најбољи афоризми биће објављени педесет

година после моје смрти!

Милан Р. СИМИЋ

■ Парадокс: и политичар малог распона руку идеално граби!

■ Ми не размишљамо ни о чему. Нама све глупости спонтано долазе.

■ Народ је примио одређену дозу демократије, а онда је дошло до нежељених дејстава.

■ Кад ти је бог ујак, друга ти фамилија не треба!

■ Свет је покварен, а ни на локалу није много боље.

Ивко МИХАЛЛОВИЋ

■ Никада до сад нисмо били у коалицији, тако да ће тек нова влада да покаже ко ће кога да изради.

■ Некад сам хтео да одем из Србије. А онда сам схватио да је неће ни бити док стигнем да извадим пасош.

■ Напокон сам се уклопио у друштвене токове. Пустио сам да ме носи вода.

■ Почели смо да узмичемо толико брзо да сад нема назад.

■ Оптужени је кажњен због непоштовања суда. Понудио је увредљиво увредљиво низак износ.

Ненад ЂОРИЛИЋ

■ Није лако демонтирати стари систем. Нико не сме да пресече црвену жицу!

■ Слаба тачка је најважнији знак наше интерпункције!

Раде ЂЕРГОВИЋ

Не цветају нам руже. Увалили нам погрешну сорту!

Милан Р. СИМИЋ

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Радно време од 7 – 15 сати
Благајна у центру:
7 – 18 сати – радним данима
7 – 13 сати – суботом

пословнице:
Кнић 510 – 192
Рача 751 – 262
Баточина 842 – 311
Лапово 853 – 710

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Централа 307 – 200
Дежурна служба 335 – 195
Прикључци 307 – 368
Пријава стања и рекламације
307 – 233 и 307 – 234

Бесплатан телефонски број
за пријаву крађе струје 0800/360-330

COOL УЗ EXTREME INTIMO

Колекција ТЕА PARTY

Бескрајна ђаскања с пријатељицама на дивним чајанкама зими значе исто што и журке на плажи током лета. Зато смо осмислили колекцију инспирисану чајанкама која је ту да угреје сва ваша чула. Спремили смо вам комаде веша украшене веселим мотивима чајника, шољица и незаболазним срцима јер је зима време када се романтика распламсава у свима. Топле и веселе боје слатке павлаке, орхидеје и чемпрес зелене у комбинацији са чипканим детаљима наглашавају женственост и романтичност модела.

За ваше чаробне девојчице ту је колекција која се надовезује на женску јер и мале принцезе заслужују да уживају у чудесним чајанкама. Дезени са чајницима, шољицама, туфницама и пругицама у комбинацији са бојама шећерне розе, слатке павлаке и чемпрес зелене кресе цео сет веша који је идеалан да га ваше мале принцезе носе док се ушухкавају у најлепше зимске бајке.

BELANSKA AUTO

Tel: 034 353 968
Mob: 063 11 77 365
069 11 77 365
Ul. Zorana Dindića 27 lok 2
SRB

REGISTRACIJA VOZILA

* ZA DVA SATA NA 6 RATA *

Bonus 5%

WINFO
Računari i IT sistemi

Tel: 034 36 36 36
B. Račkovića 27/15, Kragujevac
www.winfo.rs.rs; winfo@gmail.com

ОДВАЛЕ

СРЂАН ДРАГОЈЕВИЋ, филм-редитељ:

- Није тачно да је биоскоп мртав. То обично говоре аутори који су ретко када имали више публике од своје шире фамилије.

ИВИЦА ДАЧИЋ, председник СПС-а:

- Нисмо размишљали о коалицији са Демократском странком и напредњацима, јер кад се двоје воле - сувишан је трећи.

ИВАНА ЖИГОН, глумица:

- Поносим се што је мој праћед Митар Мартиновић, председник владе у доба краља Николе и његов близак рођак, дочекао Црвену армију у Београду речима: „Где сте више, чекам вас већ двеста година!”

ЖЕЉКО МИТРОВИЋ, власник телевизије „Пинк”:

- Зaslуге за финансијски опоравак „Пинка” морам да приуштим најпре себи.

ВЛАДАН ЛУКИЋ, председник ФК „Црвена звезда”, каже да га председник „Партизана” Драган Ђурић „прогања попут несрећно заљубљеног човека”:

- Ма, имам ја своје сексуално опредељење и стварно ме не интересују мушкарци.

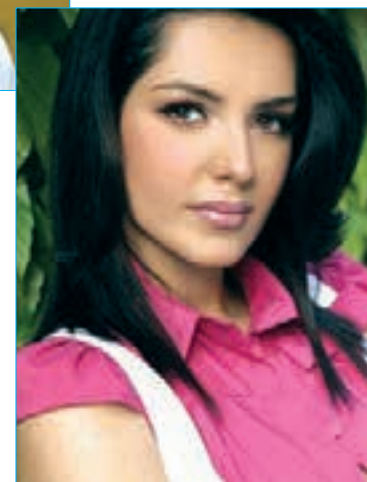
МИЛАН ПАНИЋ, бизнисмен и бивши југословенски премијер:

- Онда кад нисам успео да победим Милошевића на изборима, у Лос Анђелесу срео ме је Хашим Тачи и рекао: „Не знам да ли сте на изборима имали других албанских гласова, али мој глас сте имали.”

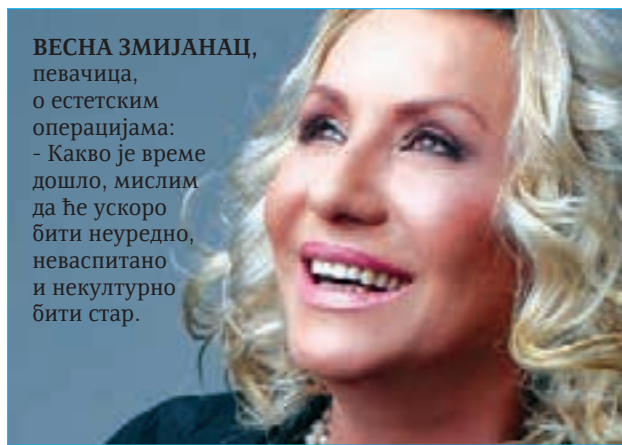
МИЛАН КНЕЖЕВИЋ, председник Уније текстилаца:

- Студенти Академије примењених уметности знају како изгледа костим у античкој Грчкој, знају све о Ван Гогу, али да направе мајицу или блејзер... е, само то не знају.

ТАЊА САВИЋ, певачица:

- Познати астролог рекао ми је да ћу родити још једног сина - и то већ следеће године. Остала сам без текста, али како сада ствари стоје, изгледа да није погрешно.

ВЕСНА ЗМИЈАНАЦ, певачица,

о естетским операцијама:
- Какво је време дошло, мислим да ће ускоро бити неуредно, невоспитано и некултурно бити стар.

СКАНДИНАВКА

106	РАНОМ БРАМЕЦКА АУБЛАТЕР	ДЖИНА БАНТОНДА	ТЕНИСЕР СА СИНЕ	ТРАВИТИ	УЛАЗИТИ У ПРОСЕР РНИУ	ЖЕЛАЗНА ВУКАКСКА МАСА	НАРОД У АНГРИЈИ БАНУ	ВЕЛИКЕ МАТИНЕ ПЛАТИ
ИНЕ ПЕЦИВКА ПИНБА								
ПОПОВИ УСТАВАКЕ ВАНДРС ПТИКЕ								
ГРАДУ КАНАДИ								
ТРИТЕНО СЛОВИ		ПРЕДВОЈ БАРИ КАДА РАДИЦИ КАДРО ПНИИ						
	НИЛНСКА ТАМБА ГРАДУ ГРЕВИИ					ИКОРДИИ ПШАР НАДОДРА КАИ		
ОСКОБИ ПАТИР							ПМЕИИ КЛАДАРУ МАЛОМНО	
РАСТАВИИ РЕДИИ					ИРВНИА СОБА-ПТИ МЕСТИ СЕ ПРМЕ ИКОПТАКА			
МОДЕЛ ВНАТ АУТА					СЛОВОР ПИСМА			
ШЕРПЕЛ ВЕШКА					ИКОРДИИ ПОСВДА			
→								
ПОНИ								РЕМА РАНИИ КОДИКАИ ВЛАИ
ИРИТАЛ РЕДИТЕЛ КИИ								
КАДАИ УДОИ						ИКОРДИИ РЕИ ИКОРДИИ ОДМИКА		
	ЗАПУШАИИ МЕДИКА МЕЛО							ИНЕ ТЕИИ ВЕЛОКОИИ
ЖАЛУ АДИИ СКОПИ					МОДЕЛ САДИИИ ВЕШКА ШРЕМА			
ИНЕ ИТАРИТЕЛ ИКОРДИИ						ФРАНЦИС КОДИСКИ ГРАД ИКОРДИИ		
РЕРАДИИ КАДА ИИИ ТОРКА								

АНАГРАМ

И=А

БЕС НАЦИЈЕ ПЛИТКЕ

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: при, реи, врт, ине, тар, л, и, аке, сателити, св, реви, раменица, близнац, икл, к, т, јанковић, ед, аласт, апсане, с, ричи, а, анестетик, естевез, ш, ерием, коњић, ти, опет, саг.
РЕБУС: прети нам поплава. **ОСМОСМЕРКА:** рихард вагнер.
МАГИЧНИ ЛНК: покривач, окресати, препарат, писарија, оваритис, катајити. **СУДОКУ:** а) 943-618-725, 562-947-138, 781-235-964, 156-489-372, 827-163-549, 439-752-816, 318-526-497, 674-891-253, 295-374-681. б) 869-257-341, 174-386-925, 523-914-867, 697-835-412, 418-629-753, 235-471-689, 351-768-294, 746-592-138, 982-143-576.

КЛАСИЧНА УКРШТЕНИЦА

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13		14				15				16	
17		18	19						20		
21			22	23					24		
25				26	27			28			
29				30				31			
32					33			34			
		35									36
	37							38			39
40					41		42		43		
44				45				46		47	
48				49					50		51
52			53							54	55
56							57				

ВОДОРАВНО: 1. Потлачени сељак у доба турске владавине, 7. Амерички филмски глумац, Ентони, 13. Стари назив ноте "до", 14. Планински венац у средњој Азији, 16. Иницијали глумца Первића, 17. Народно-ослободилачка борба (скр.), 19. Француски математичар и астроном, Жосеф Луј, 20. Зимски спорт, 21. Једногодишње мушко жаребе, 23. Име немачке револуционарке Цеткин, 24. Досетка, шала, 25. Врста тканине, 27. Име писца Бихали-Мерина, 28. Италијански филмски режисер, Еторе, 29. Непобитна чињеница, 31. Човек који прави нхоне, 32. Војвода из првог српског устанка, 35. Амерички филмски глумац старије генерације, 37. По Библији, један од учесника у осуди Исуса Христа, Понтије, 38. Шалвиције, враголани (тур.), 40. Израђивач жице, 41. Немани, аждаје, 43. Видар рана, 44. Шумарак од једне врсте врбе, 45. Покрајина у северној Шпанији, 47. Лишће лука и кромпира, 48. Посао, делатност, 49. Стручњаци за обучавање и увежбавање животиња, 51. "Доживљај" при спавању, 52. Хемијски симбол ербијума, 53. Човек склон ризичним подухватима, 55. Јапанска мера за путеве, 56. Ранији амерички тенисер, Пит, 57. Изолдин љубавник из келтске легенде.

УСПРАВНО: 1. Вишегодишња шумска зеластва биљка, 2. Стручњак за атомистику, 3. Енигматски клуб (скр.), 4. Део наследства, 5. Држава у Азији, 6. Изненада, одједном, 7. Детектив из романа Агате Кристи, Херкул, 8. Краћи облик женског имена Ернестина, 9. Црвенило за усне, 10. Километар (скр.), 11. Наша ранија позната атлетичарка, Вера, 12. Попис, листа, 15. У радио-техници: подручје нарочито погодно за емитовање на велике удаљености, 18. Средство за уништавање бактерија, 20. Врста спорта, 22. Локалитет у Македонији (војни политгон), 24. Бак, ученик, 26. Река у источном Сибиру, 28. Дијагностички апарат, 30. Име француске глумице Стројберг, 31. Место код Кикинде, 33. Својеручно (скр.), 34. Нови динар (скр.), 36. Мучитељ, зулумћар, 37. Фабрика пива, 39. Име руске балерине Карсавине, 40. Бивши француски фудбалски репрезентативац, Ален, 41. Име америчког писца Хејлија, 42. Бивша америчка тенисерка, Крис, 45. Мушко име, Арсеније, 46. Врећа од козје длаке, 49. Немачки граматички члан, 50. Други, остали, 53. Скраћеница на лекарским рецептима, 54. Ауто-ознака за Трстеник.

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки

	1	2					6
5			4	3			2
4	9	6				7	
					2	7	
9	6				7		
	5	7		1			6
6	2		9	5	1		8
1	3	5		4	2		
7			1			4	

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки

	7			3	6	4	8
	2		7		4		
	1	4		9			2
1						3	8
4		5			1		7
2			8	7	9		5
8	3				7		9
7			9		5	2	
	5	1				8	7

ЈКП "ГРАДСКА ГРОБЉА"
КРАГУЈЕВАЦ ОБЈАВЉУЈЕ:

ЈАВНИ ОГЛАС

ЈКП "Градска гробља" Крагујевац издаје под закуп следећи пословни простор:

1. Пословни простор - киоск са припадајућим простором испред киоска у укупној површини од 19,45 м², који се налази на гробљу "Бозман" у Крагујевцу, КП 1550/1 и 1550/2, КО Петровац, (киоск који се налази на главном улазу на гробље Бозман, први са леве стране од главне капије);
2. Пословни простор - киоск са припадајућим простором испред киоска у укупној површини од 14,95 м², који се налази на гробљу Бозман у Крагујевцу, КП 1550/1 и 1550/2 КО Петровац, (киоск који се налази на главном улазу на гробље Бозман, други са леве стране од главне капије) и
3. Непокретност земљиште у површини од 6 м² које се налази на гробљу Бозман, КП бр. 1552/1 КО Петровац и носи интерну ознаку 2А.

Површина намењена за издавање у закуп ограничена је за постављање једног пословног објекта.

Почетна цена закупа непокретности за постављање објекта износи 3 еура по м², у складу са Одлуком града Крагујевца о давању пословног простора у закуп (Сл. лист града Крагујевца бр. 15/10) месечно.

Право на надметање по огласу имају сва правна и физичка лица која доставе доказе да су регистровани, односно да су покренула поступак за регистрацију за обављање делатности продаје цвећа, производа од цвећа и ситног инвентара, који се користи у погребне сврхе и која нису у спору са даваоцем наведеног пословног простора у закуп.

Лица која желе да учествују у надметању, морају да положи депозит на рачун предузећа, бр. 150-4101-57 код Креди банке, или на шалтеру предузећа, у износу од 5.000,00 динара.

Уз пријаву на оглас обавезно приложити следеће доказе: копију уплатнице, као доказ о уплаћеном депозиту, извод/захтев из Агенције за привредне регистре.

Оглас је отворен дванаест дана од дана објављивања у средствима информисања.

Јавно отварање понуде обавиће се 12.12.2011. године, у 13:00 часова, у службеним просторијама предузећа, на гробљу "Бозман".

Комисија ће записнички констатовати најбољу понуду и са најповољнијим понуђачем закључити Уговор о закупу.

Осталим пријавиоцима по Огласу депозит ће бити враћен, а у случају одустајања од потписивања Уговора предузеће задржава депозит.

Ближе информације можете добити
на контакт телефон: 034/376-606.

Особа за контакт: Тодоровић Весна и Петровић Гордана

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине града Крагујевца, на основу члана 50. став 1. Закона о планирању и изградњи (« Службени гласник РС» бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 одлука УС и 24/11) и Извештаја Комисије за планове Скупштине Града Крагујевца бр. 060-400/11-1-02 од 22.11.2011. године, оглашава

ЈАВНИ УВИД

НАЦРТ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ УЛИЦЕ ДУШАНА ЂОРЂЕВИЋА ДО УЛИЦЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛНИХ БРИГАДА У ДУЖИНИ ОД 2,1КМ У КРАГУЈЕВЦУ

НАЦРТ ИЗМЕНЕ ДЕЛА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ « БРЕСНИЦА III- ДРУГИ ДЕО» У КРАГУЈЕВЦУ

Јавни увид обавиће се у периоду од 02. 12. 2011. године, закључно са 31. 12. 2011. године, у просторијама Града Крагујевца, Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине. Одељење за просторно планирање (V спрат), радним данима од 9,00 до 15,00 сати.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложене планове, стручна служба Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења планског документа (канцеларије 505 и 508).

Примедбе на планске документе у току јавног увида могу се у писаној форми препорученом пошљиком упутити Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515) Трг слободе 3, 34000 Крагујевац, закључно са 31. 12. 2011. године до 15,00 сати.

Отишао је заувек наш пријатељ и кум

Миладин Јевтић – Мики

1953-2011.

Почивај у миру.

Породица Костић

У суботу, 3. децембра 2011. године навршава се четрдесет дана од смрти нашег драгог оца и деде

Радоја Јовановића

1919-2011.

Са поштовањем и захвалношћу
његови најмилији: Јелена, Зорица и Иван

Са болом и тугом обавештавамо родбину и пријатеље да је наш вољени

Радомир Ристић Рале

1941-2011.

Преминуо 21. новембра 2011. године, после дуге и тешке болести.
Сахрана је обављена 22. новембра 2011. године у 13 сати на Палилулском гробљу.

Његови најмилији: супруга Лела, син Бранко, унука Катарина и снаја Мерима

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ локал у Горњем Милановцу, ул. Војводе Милана 56 (школ болнице). Тел. 065-81-37-091.

ПРОДАЈЕМ кућу у заједничком дворишту. Телефон 061 67 557 58.

ПРОДАЈЕМ шпорет на чврсто гориво "АЛФА 90А". Фрезу 506 и приколицу за путнички аутомобил. Телефон: 587 334.

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика - сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ) и полагање мале матуре. Студенти (припремна колоквијума и јануар - 2011. године). Пријемни (више и иске школе и факултети). Велика матура. Такмичења. Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

Mani

Za pravna lica i preduzetnike

BRZO - TAČNO - PROFESIONALNO

(034) 334 805
(064) 680 36 42

Karađorđeva 17
11000 BEOGRAD

OD SADA NA 4 LOKALCIMA!

NIKOR

BLACK HORSE
MOTOR OIL

NOVOI FOTO AKUMULATORI

ULJA
KAMERE I NAPADNA TELA
AUSPUS "KILER"

Shell
Mobil
Castrol

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TEHNIČKI PROGRAM
POLJOPRIVRAG I AGRAR
PROMETNI I VEŠTAČKI

TRAVEL

BESPLATNA MONTAŽA

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 668
2. Alinska bb, Aerodrom, 034 372 371

Због повећаног обима посла предузећу „Блажеск“ потребни монтери намештаја са одговарајућим искуством.

Пријаву са кратком биографијом послати на е-маил адресу:
posao@blazeks.rs

Само ће кандидати који уђу у ужи избор бити контактирани.

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 1. до 7. децембра

Четвртак 1. децембар	Петак 2. децембар	Субота 3. децембар	Недеља 4. децембар	Понедељак 5. децембар	Уторак 6. децембар	Среда 7. децембар
СТАЊЕ СВАРИ	МОЈА ШУМАДИЈА	SPF	ШУМАДИЈСКИ ПРАГ	МОЗАИК	СРЕЏИНА СКУПШТИНЕ ГРАДА	ПУТУЈУЋЕ ПРИЧЕ
10.00 Стање ствари	17.00 Моја Шумадија	23.00 SPF	12.05 Шумадијски праг	17.00 Мозаик	09.05 Сређина Скупштине града	18.00 Путјујуће приче
07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	08.45 Најважни програма	08.45 Најважни програма	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм	07.00 Јутарњи програм
09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести	09.00 Вести
09.05 Непријатељи р.	09.05 Непријатељи р.	09.05 Цртани филм	09.05 Цртани филм	09.05 Непријатељи р.	09.05 Сређина Скупштине града	09.05 Непријатељи р.
10.00 Кулинарија р.	10.00 Кулинарија р.	09.35 Тардин р.	10.00 Биографије познатих р.	10.00 Кулинарија р.	12.00 Вести	10.00 Кулинарија р.
10.30 Путјујуће приче р.	10.30 Приче из књижевности р.	10.00 Супер технологије	11.00 Шокинг авантура	10.30 Супер технологија р.	12.05 Кулинарија р.	10.30 Супер технологије р.
11.00 Часни луди р.	11.30 Часни луди р.	11.00 Нокаут р.	15.00 Документарни програм	11.00 Часни луди р.	12.35 Агро дневник р.	11.00 Часни луди р.
11.45 Моја шанса р.	12.00 Вести	11.30 Улови трофеј р.	16.00 Вести	11.55 Хит дана	13.00 Непријатељи р.	11.55 Хит дана
12.00 Вести	12.05 Кулинарија р.	11.55 Хит дана	16.05 Светло р.	12.00 Вести	14.00 Раднички - Марибор (снимак рукометне утакмице) р.	12.00 Вести
12.05 Кулинарија р.	12.35 АБС шоу р.	12.00 Вести	18.00 Раскраћа р.	12.05 Кулинарија р.	15.30 G.E.T. Report р.	12.05 Кулинарија р.
12.35 Ван оквира р.	13.00 Непријатељи р.	12.05 Шумадијски праг р.	18.30 Улови трофеј	12.35 Стаклено звоно р.	16.00 Вести	12.35 Кулинарија р.
13.00 Непријатељи р.	14.00 Стање ствари р.	13.00 Кулинарија у цвећу	18.50 Хит дана	13.00 Непријатељи р.	16.05 Биографије познатих р.	13.00 Непријатељи р.
14.00 Комунални сервис р.	15.00 Атлас р.	13.30 Fashion files	19.00 Хроника 1	14.00 Шокинг авантура р.	17.00 Мозаик	14.00 Патрола 92 р.
15.00 Цртани филм	16.00 Вести	14.00 Шокинг авантура	19.30 Цртани филм	15.00 Цртани филм р.	18.00 Супер технологије р.	14.30 Суфрагани р.
15.30 Кина-Пут змаја р.	16.05 Осветло р.	15.00 Документарни програм	20.00 Стаклено звоно	15.30 G.E.T. Report	18.30 Мобил Е	15.00 Цртани филм р.
16.00 Вести	17.00 Моја Шумадија	16.00 Вести	20.30 Најсмешније животиње	16.00 Вести	18.40 Моја шанса	15.30 Латинска Америка
16.05 Осветло р.	18.00 Fashion files р.	16.05 Дупликати	21.00 Концерт	16.05 Осветло р.	19.00 Хроника 1	16.00 Вести
17.00 Мозаик	18.30 Мобил Е	18.00 Раскраћа р.	22.00 Хроника 2	17.00 Мозаик	19.30 Цртани филм	16.05 Осветло р.
18.00 Приче из књижевности	18.50 Хит дана	18.30 Чувени атентати р.	22.30 Часни луди	18.00 Све о животињама	20.00 Патрола 92	16.05 Осветло р.
18.30 Мобил Е	19.00 Хроника 1	19.00 Хроника 1	23.00 Атлас	18.30 Мобил Е	20.30 Суфрагани	16.05 Осветло р.
18.50 Хит дана	19.30 Цртани филм	19.30 Цртани филм	00.00 Вести	18.40 Моја шанса	21.00 Осветло	16.05 Осветло р.
19.00 Хроника 1	20.00 Раскраћа	20.00 Лек из природе	00.30 Хит дана	19.00 Хроника 1	22.00 Хроника 2	17.00 Мозаик
19.30 Цртани филм	20.30 Чувени атентати	20.30 Илузиониста		19.30 Цртани филм	22.30 Часни луди	18.00 Путјујуће приче
20.00 Стање ствари	21.00 Осветло	21.00 Концерт		19.30 Патрола 92	23.00 Документарни програм	18.30 Мобил Е
21.00 Осветло	22.00 Хроника 2	21.45 Сајамска хроника		20.00 Патрола 92	23.30 Кина-Пут змаја	18.45 Хит дана
22.00 Хроника 2	22.30 Часни луди	22.00 Хроника 2		20.30 Суфрагани	00.00 Вести	19.00 Хроника 1
22.30 Часни луди	23.30 Економија - ВНК Наисус	22.30 АБС шоу		21.00 Осветло	00.05 Документарни програм	19.30 Цртани филм
00.00 Вести	01.00 Хит дана	23.00 SPF		22.00 Хроника 2	00.30 Хит дана	20.00 Комунални сервис
00.05 Хит дана		00.00 Вести		22.30 Часни луди		21.00 Осветло
наставак програма ТВ Крагујевац	наставак програма ТВ Крагујевац	00.30 Хит дана		23.30 Економија - ВНК Наисус		22.00 Хроника 2
		наставак програма ТВ Крагујевац		00.05 Документарни програм		22.30 Часни луди
				00.30 Хит дана		23.00 Кина-Пут змаја
				наставак програма ТВ Крагујевац		00.00 Вести
				наставак програма ТВ Крагујевац		00.05 Хит дана
				наставак програма ТВ Крагујевац		наставак програма ТВ Крагујевац

■ филм □ серија

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9**OBJEKTIV 2 U 19.00**

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

TAČNO U 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanja iz grada i regiona. Svakog radnog dana, TAČNO U 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetničko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.20, repriza nedeljom u 17.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15. 20.00 i 23.00

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom ruhu" i novim terminima 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona. nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

„Moje tri sestre“ (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

„Nemi svedok“ (Bi Bi Sijeva kriminalistička serija) Premijera radnim danima u 23. 10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI

„Lud za muzikom“	Subota	00.00
„Proleće 1941“	Nedelja	23.00
„Pljačkaš“	Sreda	20.15

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

**DA LI SI SPREMAN ZA SKOK
U BOLJU BUDUCNOST?
Put ka blistavoj karijeri!**

**PODRŽAVAMO
TALENTE**

**PRIJAVI SE NA KONKURS
COCA-COLA TALENTI!**
WWW.CCHBC-TALENTS.CO.RS
/CCTALENTI /CCTALENTI

**AKO SI UPISAO TREĆU GODINU STUDIJA, IMAŠ PROSEK 8.5 ILI VEĆI I GOVORIŠ ENGLISKI,
PRIJAVI SE I POSTANI DEO ŠESTE GENERACIJE COCA-COLA TALENATA!
OČEKUJE TE 2000€ PO GODINI STUDIJA DOK TRAJE PROGRAM, ALI I PRILIKA ZA RAZVOJ I
PROFESIONALNO USAVRŠAVANJE U MULTINACIONALNOJ KOMPANIJИ COCA-COLA HELLENIC SRBIJA.
ČEKAMO TVOJU APLIKACIJU OD 7. NOVEMBRA DO 7. DECEMBRA 2011.**

Uz podršku

Partners

Ostali partneri

Medijski partner

Studentske organizacije

Internet medijski partner

Вода је драгоценa,

трошите је рационално!

ВК
Крагујевац

ШАНСА ЗА ДОБРЕ СТУДЕНТЕ

Бира се нова генерација „Coca-Cola талената“

Најпожељнији послодавац у 2011. години, Coca-Cola Hellenic Србија, бира нову, шесту генерацију „Coca-Cola талената“ који ће имати јединствену прилику да уз врхунске стручњаке компаније стекну знања која имају конкретну примену и тиме отворе себи пут ка успешној пословној каријери.

У току две године, колико програм траје, седам одабраних студената проћи кроз корисне обуке и семинаре, радиће на конкретним пројектима и добиће практично искуство које не могу да стекну искључиво кроз класичан систем образовања. Такође, програмом је обухваћена и стипендија у износу од 2.000 евра по години студија. Управо ова професионална и финансијска подршка одлична су комбинација за каријеру која обећава.

„У нашем пословном систему широм света ради више од 40.000 запослених, а то богатство различитих процеса рада, знања и експертиза, биће доступно нашим будућим талентима. Настојимо да препознајемо младе људе који имају страст за знањем, да им пренесемо стручност и искуство које имамо и обучимо их за пословне изазове који им предстоје. Управо улагањем у њихов развој улажемо у развој локалне заједнице“, изјавио је Сотирис Јанопулос, генерални директор Coca-Cola Hellenic Србија.

Право учешћа на конкурс „Coca-Cola таленти“ имају сви студенти акредитованих државних и приватних факултета у Србији који су испунили услов за упис треће године студија, имају просек 8,5 и виши и говоре енглески језик. Конкурс је отворен до 7. Децембра 2011. Године, а више информација о програму могу се пронаћи на www.cchbc-talents.co.rs, на Facebook fan страници и на Twitter-у.

